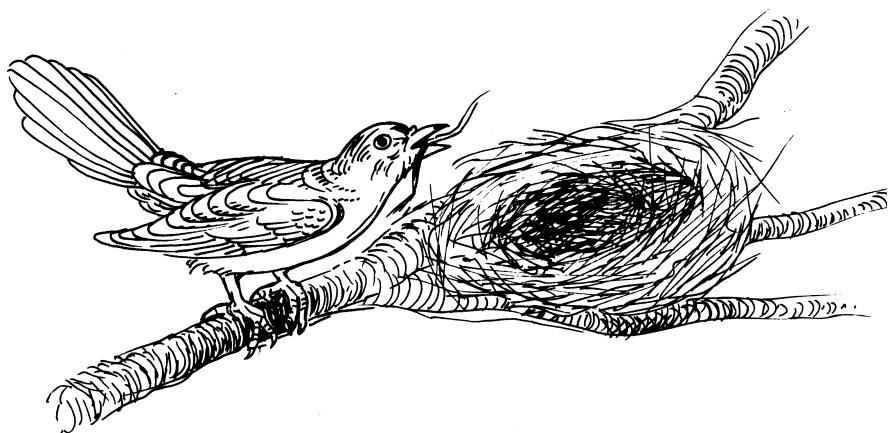

I. ನಜಾತ ಒತ್ತಕ್ಕರದ ಕಥೆಗಳು

1. ಹಕ್ಕಿ ಗೂಡು

ರಾಜಣ್ಣ ತಂಗಿಯೊಡನೆ ಹಗ್ಗದ ಆಟ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ. ಹಗ್ಗ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು. ಆಟ ನಿಂತಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ಪಕ್ಕದ ಗಿಡದ ಬಳಿ ಒಂದು ಕರ್ರನೆ ಹಕ್ಕಿ ನೋಡಿದರು. ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ನಿಂತು ಅದು ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಚಿಕ್ಕ-ಮುಟ್ಟೆ ಕಡ್ಡಿ ತಂದು ಜೋಡಿಸಿತ್ತು. ಮೆತ್ತಗಿರುವ ಎಲೆ ತಂದು ಗೂಡಿಗೆ ಹಾಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಗೆಳೆಯ ಬಸವಯ್ಯ ಬಂದನು. ಮೂವರೂ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಾಲೆ ಆಟ ಆಡಿದರು. ಕುಣೀದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದರು. ಆಗ ಪೇಟೆಯಿಂದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞ, ಅವ್ಯ, ಅಮ್ಮ ಬಂದರು. ಓಹ್ಮೊಹ್ಮೊ. . . ! ಎಂದು ಆಟ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮನೆಗೆ ನಡೆದರು.

2. ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂ

ಶಾಲೆಯ ಪಕ್ಕಜಾಗ ಶಾಲಿ ಇತ್ತು. ಲಚ್ಚಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿನೆಟ್ಟಳು. ಲಚ್ಚಿಯ ತಮ್ಮ ಸುಭ್ರಾ ಬಳ್ಳಿಗೆ ದಿನವೂ ನೀರು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಬಳ್ಳಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಮೋಗ್ಗ ಮೂಡಿತು. ಮೋಗ್ಗ ಅರಳಿ ಹೂವಾಯಿತು. ಹಸಿರು ಬಳ್ಳಿಯ ತುಂಬ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವೋ ಹೂವು! ಲಚ್ಚಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಹಿಗ್ಗಿದಳು. ಶಾಲೆಯ ದೊಡ್ಡ ಗುರುಗಳೂ ಮೆಚ್ಚಿದರು. ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಯಾರೂ ಹೂ ಕುಯ್ಯಬಾರದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಲಚ್ಚಿಗೆ ಅನೇ ತಡೆಯಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಸಂಜೀ ಒಬ್ಬಳೇ ಬಂದು ಹೂ ಕಿತ್ತೇ ಬಿಟ್ಟಳು. ಸರ್ನೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹಾರ ಕಟ್ಟಿದಳು. ತನ್ನ ಅವ್ವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಳು. ಸುಭ್ರಾ ಬಂದು ಅವ್ವನಿಗೆ ಗುರುಗಳ ಅಪ್ಪಣೆಯ ವಿವರ ಹೇಳಿದ. ಆಗ ಅವ್ವ ಲಚ್ಚಿಗೆ ‘ನೀನು ಮಾಡಿದ್ದ ಸರಿಯೇ? ಕದ್ದ ಹೂವಿನ ಹಾರ ನನಗೆ ಬೇಡ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟಳು. ಲಚ್ಚಿ ಉಹ್ಮಾಹ್ಮಾ. . . . ಎಂದು ಸಣ್ಣ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಅಳತೊಡಗಿದಳು.

ಅಜ್ಞ ಬಂದು ‘ಲಚ್ಚಿ, ಲಚ್ಚಿ ಬಿಟ್ಟಿ ಗುರುಗಳ ಬಳಿ ನಿನ್ನ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪಿಕೊ; ಈ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹಾರ ಗುರುಗಳಿಗೇ ಕೊಡು ಎಂದು ಸವಾರಧಾನ ಮಾಡಿದರು.

1. ಒತ್ತೆಕ್ಕರ ರಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಥಡ ಸಚಾತಿ ಒತ್ತೆಕ್ಕರಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳ ಉಚ್ಛಾರಣೆಯನ್ನೂ ಪರಿಚಯಿಸಿ
2. ಯಾವುದೇ ಷದದಲ್ಲಿ ಮೌದಲನೆಯ ಅಕ್ಷರ ಒತ್ತೆಕ್ಕರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಷದ ಹೇಳಿ ವಿವರಿಸಿ:

ಅ ಚ್ಚ → ಅ ಚೊಚ್

3. ಆನೆಯ ದಂತ

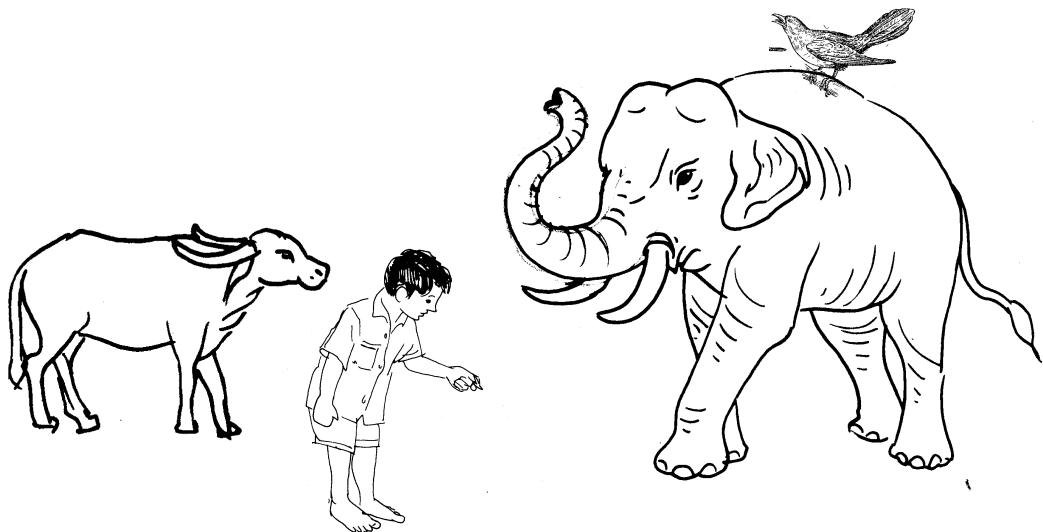
ಒಂದು ಉರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇತ್ತು.

ಈ ಗೆ ಒಂದು ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ, ಒಂದು ಎಮ್ಮೆ, ಒಬ್ಬ ಮುಡುಗ ತಿಮ್ಮೆ, ಹೀಗೆ ಮೂವರು ಗೆಳೆಯರಿದ್ದರು.

ಆ ಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಈ ಮೂವರು ಗೆಳೆಯರಿಗೂ ಒಲವು. ಅಬ್ಬಬಾಬ್ ! ಯ ಎತ್ತರ, ಅದರ ದೊಡ್ಡ ದೇಹ, ಅಗಲವಾದ ಕೆವಿ, ಸಣ್ಣ ಕಣ್ಣು, ತೂಗಾಡುವ ಸೊಂಡಿಲು, ಬೆಳ್ಳಗೆ ಹೊಳೆಯುವ ದಂತ, ಎಲ್ಲಾವೂ ಅವರಿಗೆ ಅಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚು.

ಒಂದು ದಿನ ಆ ಉರಿಗೆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಕಳ್ಳರು ಬಂದರು. ಯನ್ನು ಮರಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗಿದಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದರು. ಯ ದಂತವನ್ನು ಕುಯ್ಯಲು ಹವಣಿಸಿದರು. ಅದೇ ಮರದ ಮೇಲೆ ಯ ಗೆಳೆಯ ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ ಕುಳಿತ್ತಿತ್ತು. ಗೆ ಆದ ಪಾಡು ನೋಡಿ ಪುರುನೆ ಹಾರಿ ಬಂದು ಎಮ್ಮೆಗೆ ಹೇಳಿತು. ಕೂಡಲೇ ಎಮ್ಮೆ ತಿಮ್ಮನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿತು.

ಅಗ ಗಾಗಿ ತಿಮ್ಮೆ ಓಡೋಡಿ ಬಂದ. ಅವನ ಅಷ್ಟ,
ಅಪ್ಪ, ಅವ್ವ ಎಲ್ಲರೂ ಹಿಂದೆಯೇ ಓಡಿ ಬಂದರು.
'ಅಯ್ಯಂತ್ಯೇ, ಉರ ಜನರೇ ಎದ್ದೇಳಿ, ಯ ದಂತ
ಲುಳಿಸಿ, ಎಂದು ಚೊಬ್ಬೆ ಹಾಕಿದರು. ಜನರಲ್ಲ ಬಂದರು,
ಕೆಳ್ಳರನ್ನ ಹಿಡಿದರು. ಯನ್ನ ಬಿಡಿಸಿದರು,
 ಯ ದಂತವನ್ನ ಲುಳಿಸಿದರು.

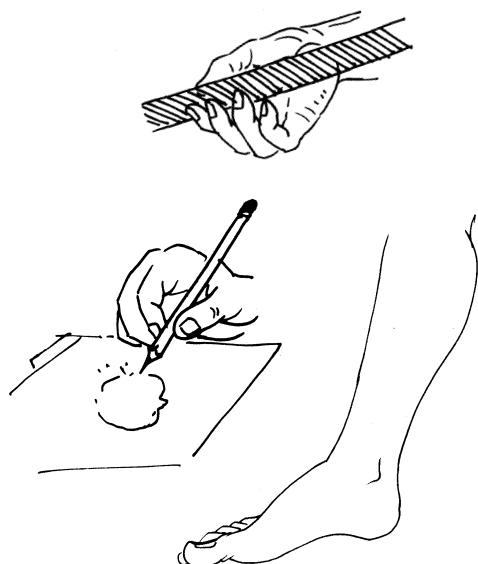
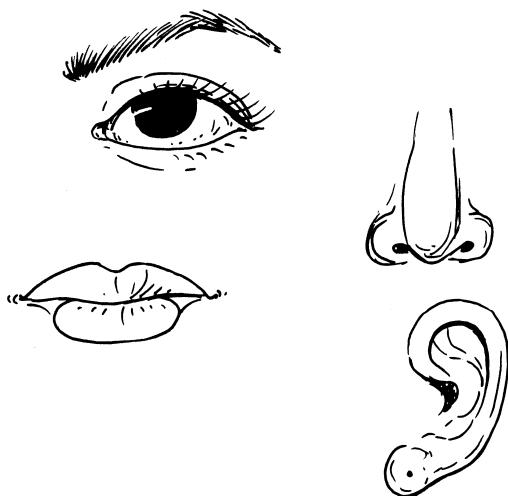
ಗೆಳೆಯರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಯು ಸೊಂಡಿಲೆತ್ತಿ
ಸಲಾಮು ಮಾಡಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ
ಹಷ್ಟಣ್ಣ ... ಎಂದು ಚೆಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ಕುಣಿದರು.

* * *

1. ಅನೆಯ ಚಿತ್ರವನ್ನ ಪ್ರತಿಬಾರಿ ಅನೆ ಎಂದು ಓದಿಸಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಯಗಳನ್ನ ಪರಿಚಯಿಸಿ
 ಅನೆ ಅನೆ | ಯ ಅನೆ | ಗೆ ಅನೆ | ಗಾಗಿ ಅನೆ | ಯನ್ನ ಅನೆ | ಯು
2. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದಿ ತೋರಿಸಿ.
 ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ . ಅಶ್ವಯು ! ಅರ್ಥವಿರಾಮ , ಪ್ರಶ್ನ ?
3. ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಒರುವ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಸಜಾತಿ ಒತ್ತುಕ್ಕಾರ ಪದಗಳನ್ನ ಓದಿಸಿ.

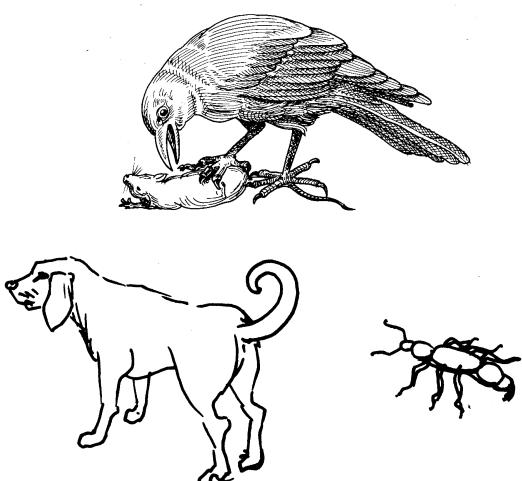
4. ಮಾತೆ ಬಲ್ಲ ಬಾಯಿ

ಕಾಣಲು ಬೇಕು ಕೆನ್ನ್ನು
ಕೇಳಲು ಬೇಕು ಶೀವಿ
ಮೂಸಲು ಬೇಕು ಮೂಗನು
ಮಾತಿಗೆ ಬೇಕು ಬಾಯಿ

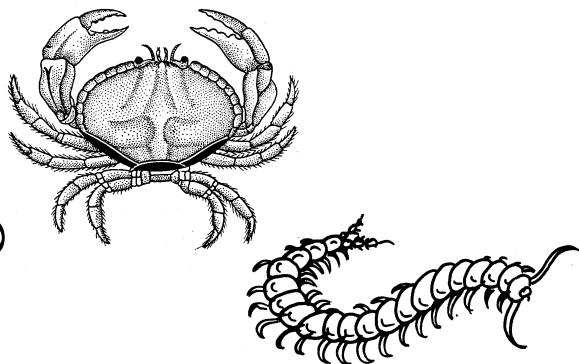
ನನಗೆ ಇದೆ ಎರಡು ಕಾಲು
ಕಾಗೆಗೂ ಇದೆ ಎರಡು ಕಾಲು
ನಾಯಿಗೆ ಇದೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲು
ಇರುವೆಗೆ ಇದೆ ಆರು ಕಾಲು

ಬಿಂಸಲು ಬೇಕು ತೋಳು
ಹಿಡಿಯಲು ಬೇಕು ಕ್ಕೆ
ಬರೆಯಲು ಬೇಕು ಬೆರಟು
ನಡೆಯಲು ಬೇಕು ಕಾಲು

1. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಪಡ್ಡರೂಪದಲ್ಲಿ ರಾಗವಾಗಿ ಓದಿಸಿ ಅಧ್ಯಾ ವಿವರಿಸಿ.

ಪದಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಟು ಕಾಲು
ಹುಳಕೆ ಇವೆ ಬಹಳ ಕಾಲು
.... ಬಹಳ ಬಹಳ ಕಾಲು

ನನಗೆ ಸಾಕು ಎರಡು ಕಾಲು
ಬೇಗ ಬೇಗ ಓಡುವೆ,
ಚಿಗಿದು ಕುಣಿದು ಹಾರಬಲ್ಲೆ
ಸಾಲದೇನು ಕೇಳು, ಮುಂದೆ

ಬಾಯಿ ಇಹುದು ಅವಕೂ ನನಗೂ !
ಮಾತು ಬಲ್ಲ ಬಾಯಿ ನನಗೆ
ಕೂಗ ಬಲ್ಲ ಬಾಯಿ ಅವಕೆ
ಮಾತು ಬಲ್ಲ ಜಾಣ ನಾನು
ಓದ ಬಲ್ಲ ಜಾಣ ನಾನು
ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು ಹೇಳು ನೀನು.

(ಅಧಾರ - ಶ್ರೀವರಾಮ ಕಾರಂತ)

II. ವಿಜಾತಿ ಒತ್ತಕ್ಕರದ ಕಥೆಗಳು

5. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟು

ಅಕ್ಷರ್, ವಿಕ್ರ್ಯಾ, ವಶ್ವಲ ಸಹಪಾರಿಗಳು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಾತ್ರಾಗೆ ಬಿಸಿ ಉಂಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಯಾರೂ ಪುನೇಯಿಂದ ಉಂಟ ತರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಸಹಪಾರಿಗಳೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕುಳಿತು ಉಂಟ ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನ! ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ಖುಷಿ !

ಈಗ ಅಕ್ಷರ್, ವಿಕ್ರ್ಯಾ, ವಶ್ವಲಾಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಸೈಹಿತರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ.

6. ಸುಂದರಿ ಸೌಮ್ಯ

ಒಂದೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾಜ. ಅವನಿಗೆ ಮೂವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಅವರ ಹೆಸರು ಭವ್ಯ, ರಮ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಮ್ಯ. ಭವ್ಯ, ರಮ್ಯ ಇಬ್ಬರೂ ಸುಂದರಿಯರು-ಅಪ್ಸರೆಯಂತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕಿರಿಯ ಮಗಳು ಸೌಮ್ಯ ಅಪ್ಪೇನೂ ರೂಪವಂತೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗುಣವಂತೆ. ಭವ್ಯ, ರಮ್ಯ ತಮ್ಮ ರೂಪಿಗೆ ಜಂಭ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು; ತಂಗಿ ಸೌಮ್ಯಳನ್ನು ರೂಪಸಿ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಆಗಾಗ ಹಾಸ್ಯ ವಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ರಾಜ ತನ್ನ ಕಿರಿಯ ಮಗಳನ್ನೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಒಂದು ಸಲ ಭವ್ಯ, ರಮ್ಯ, ಸೌಮ್ಯ ಮೂವರೂ ತೋಟದ ಕೊಳದ ಬಳಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊಳದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಮುಖದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಕಾಣಿಸಿತು. ಇಬ್ಬರು ಅಕ್ಕಂದಿರು ತಂಗಿ ಸೌಮ್ಯಳಿಗೆ - ‘ನೀನು ನೋಡಲು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ! ’ ಎಂದು ನಗ ತೋಡಗಿದರು. ಸೌಮ್ಯಳಿಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲೇ ಅಳುತ್ತ ನಿಂತಳು.

ಅಕ್ಕಂದಿರು ಅರಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಆಗ ಮರದಿಂದ ಒಂದು ಗಳಿ ದೊಪ್ಪೆಂದು ಸೌಮ್ಯಳ ಬಳಿ ಬಿತ್ತು. ಸೌಮ್ಯಳಿಗೆ ಕರುಣೆ ಉಕ್ಕಿ ಬಂತು. ಕೊಳದ ನೀರು ತಂದು ತೋಟ್ಟು ತೋಟ್ವಾಗಿ ಗಳಿಂತು ಬಾಯಿಗೆ ಹ'ನಿಸಿದ'ಳು.

ಗಳಿ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ‘ನೀನೇಕೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದೆ ರಾಜಕುಮಾರಿ ? ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ಸೌಮ್ಯ ತಾನೂ ಸುಂದರಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ತನ್ನ ಆಸೆ ಹೇಳಿದಳು. ಆಗ ಆ ಗಳಿ ಸೌಮ್ಯಳಿಗೆ ಒಂದು ಹಣ್ಣು ನೀಡಿತು. ‘ನೀನು ಈ ಹಣ್ಣು ಶಿಂದರೆ ಸುಂದರಿಯಾಗುವೆ, ಆದರೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿಷಯ ಗುಟ್ಟಾಗಿರಬೇಕು, ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೆಲ್ಲುಗೆ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತು.

ಸೌಮ್ಯ ಕೂಡಲೇ ಗಳಿ
ಕೊಟ್ಟ ಹಣ್ಣು ಶಿಂದಳು.
ಉನಾಶ್ಚಯ ! ಸೌಮ್ಯ
ಸುಂದರಿಯಾಗಿ ಬದಲಾದಳು.
ಬೇಗನೆ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದಳು.
ರಾಜನ ಬಳಿ ಹೋದಳು.
ಆದರೆ ರಾಜ ಬದಲಾದ
ಸೌಮ್ಯಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ.

‘ಅಪ್ಪಾ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಕಿರಿಯ ಮಗಳು ಸೌಮ್ಯ ಎಂದಳು. ರಾಜ ಅವಳ ವಾತನ್ನು ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಸೌಮ್ಯ ಗಳಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ್ಣು ಶಿಂದು ತಾನು ಸುಂದರಿಯಾಗಿ ಬದಲಾದ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದಳು. ಈ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಸೌಮ್ಯ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಬದಲಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಳು. ಹಕ್ಕಿಯ ಗುಟ್ಟು ರಟ್ಟಾಯಿತು; ಅವಳ ಸುಂದರ ರೂಪ ಮಾಯ ವಾಯಿತು. ಸೌಮ್ಯಜೀರಾಗಿ ಅಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಆಗ ರಾಜ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಕರೆದ. ‘ಮಗೂ, ನೀನು ಹೇಗಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ಸುಂದರಿ. ನೀನು ಗುಣವಂತೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಮುದ್ದು ಮಗಳಲ್ಲವೇ, ಅಳಬೇಡ ಎಂದು ಸವಾಧಾನ ಮಾಡಿದ.

7. ಒಂದು ಭಾನುವಾರದ ಸಂಜೀ

23

ಒಂದು ಭಾನುವಾರದ ಸಂಜೀ ನಾನು, ರತ್ನ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಮೂವರೂ ಚಿತ್ರ ನೋಡಲು ಹೊರಟೇವು. ‘ಭಕ್ತ ಪ್ರಹಾದ ಚಿತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ವಲ್ಪಂಗ್ ದಿಯೇಟರ್’ ತಲಪಿದೆವು. ಆಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ‘ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರ ತುಂಬಿದೆ ಎಂದು ಫಲಕ ಹಾಕಿತ್ತು. ನಮಗೆ ಬಹಳ ನಿರಾಶೆಯಾಯಿತು.

‘ಈಗ ನಾವು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣವೇ ? - ಎಂದು ಕೃಷ್ಣ ಕೇಳಿದ.
‘ಹೌದು, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳೂ ಹೇಳಿದರು, ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಬೇಕಾದವ್ಯು ಲಿಷಟಿಗಳಿವೆಯಂತೆ . - ರತ್ನ ಹೇಳಿದಳು.

ಮೂವರೂ ಅದೇ ಸರಿ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆವು. ಬೇಗನೆ ಒಂದು ಆಟೋರಿಕ್ಲೌ ಹತ್ತಿ ಹೊರಟೇವು. ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಜನ ಸೇರಿದ್ದರು. ಸರತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಯ ಟಿಕೆಟ್‌ಪಡೆದೆವು.

ಆಹಾ, ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರ ಎಷ್ಟು ಚಂದ ! ಖಿಡ್ಗ ಹಿಡಿದು ನಿಂತ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಪ್ರತಿಮೆ, ಸುತ್ತಲೂ ರುಗರುಗಿಸುವ ಬಲ್ಲಿಗಳು ! ನೀರಿನ ಕಾರಂಜಿ ! ಬಣ್ಣಾದ ಬೆಲೂನ್ ಹಿಡಿದ ಮಕ್ಕಳು. ನಾವೂ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಒಳಗೆ ನಡೆದೆವು.

ಮೊದಲು ಸಾಲು ಸಾಲಿನ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ದಾಟಿದೆವು. ಚಿತ್ರಕಲೆ ವಿಭಾಗ ನೋಡಿದೆವು. ಕುಂಚದ ಕುಸುರಿ ಕೆಲಸ ನೋಡಿ ಚಕ್ಕಿತರಾದೆವು. ನಂತರ ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತು, ರೇಷ್ಟ್ ಬಟ್ಟೆಯನೇಯ್ಗಿಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಳಕೆ, ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ವಿಭಾಗಗಳು ಒಂದೊಂದೂ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದ್ದವು. ವಿವಿಧ ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ನಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡೆವು, ಸಮಯ ಕಳೆದದ್ದೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಮುಂದೆ ಮನರಂಜನಾ ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿದ್ದವು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ರಂಗ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸಮೂಹನೃತ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಜನರ ಗದ್ದಲವೋ ಗದ್ದಲ; ಧ್ವನಿವರ್ಧಕದ ಶಬ್ದ ಬೇರೆ! ನಾವು ಜೀಯಿಂಟ್ ವ್ಯೋನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೆವು. ಅದು ಚಕ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಾ ಮೇಲೆ ಹೋದಾಗ ಮೈ ರುಖುಂ ಎಂದಿತು. ನಂತರ ಖಾರದ ಬಟ್ಟಿ, ಕಡ್ಡೆ ಬೀಜ, ಆಲೂಚಿಪ್ಪೆ ತಿಂದೆವು. ತಣ್ಣಿಗೆ ಕಡ್ಡಿ ಬಿಸ್ತೋ ಕ್ರೀಂ ಸಹ ತಿಂದೆವು. ಮಜವಾಗಿತ್ತು. ಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮನಗೆ ವಾಪಸ್ತ್ವಾದೆವು. ಅಂತೂ ಚಿತ್ರ ನೋಡಿದಿದ್ದರೂ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನೋಡಿದ್ದು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿತ್ತು. ರಾತ್ರಿ ಉಟ ಮುಗಿಸಿ ಹಾಯಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದೆವು. ನನಗಂತೂ ಮತ್ತೆ ಜೀಯಿಂಟ್ ವ್ಯೋನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಹಾಗೆ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲ ಕನಸು! ಬೇಳಿಗ್ಗೆ ಬೇಗನೆ ಎದ್ದು ಶಾಲೆ ಹೊರಡಲು ಅಣೊಯಾದೆ.

III. ಸ್ಥಯಂ ವಾಚನ-ಅರ್ಥಸುವಿಕೆಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಕಥಗಳು

ಮಕ್ಕಳೇ, ನೀವಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಯಾವುದೇ ಕಥೆಯನ್ನು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಅಂದರೆ ನಿರಗಣಕವಾಗಿ, ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತು, ಇತರರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಓದಬಲ್ಲಿರಿ. ಈ ವಿಶೇಷ ಕಥಗಳನ್ನು ಓದಿ ಆನಂದಿಸಿ.

8. ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರಿ

ಆದಿನ ಆಶಾ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಅಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗ ಅವಳಿಗೆ ಕುಯ್ಯಾ ಕುಯ್ಯಾ ಎಂದು ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿತು. ಅವಳು ಅಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕೆ ನೋಡಿದ್ದಳು. ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರಿ ನರಳುತ್ತು ಮಲಗಿತ್ತು. ಆಶಾ ಅದರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದಳು. ಅದರ ಕಾಲಿಗೆ ಪೆಟ್‌ಹಾಗಿತ್ತು. ಆಶಾಗೆ ಕರುಣೆ ಉಕ್ಕೆ ಬಂತು. ‘ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ ಎಂದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಅಮೃನನ್ನು ಕರೆದ್ದಳು. ಅಮೃ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರಿ ನೋಡಿದರು. ಮೆಲ್ಲಗೆ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಹೋದರು.

ಅಮೃ ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರಿಯ ಕಾಲಿನ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಔಷಧಿ ಹಚ್ಚಿ ಪಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಆಶಾ ಒಂದು ಬಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲು ತಂಡೆಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಮರಿಗೆ ಹಾಲು ಕುಡಿಸಿದರು. ಅದು ಅಮೃನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಹಾಯಾಗಿ ಮಲಗಿತ್ತು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರಿ ಆಶಾಳ ಜೀಲೆಗೆ ವಾಸವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಕಾಲಿನ ಗಾಯ ಈಗ ವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಅವಳು ಅದನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ‘ಮಿಂಟೂ ಎಂದು ಕರೆಯುವಳು. ಅದೂ ಅವಳು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಹಿಂದೆಯೇ ‘ಮಿಯ್ಯೋಂ ... ಎನ್ನುತ್ತು ಓದಿ ಬರುವುದು.

ಮಿಂಟೂಗೆ ಆಶಾಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಎನ್ನು ಪ್ರೀತಿ !

ಸರಿ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ (✓) ಹಾಕು :

1. ಆಶಾಗೆ ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರಿ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತು - ತೋಟ / ರಸ್ತೆ ಬದಿ / ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ
2. ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಪೆಟ್‌ಹಾಗಿತ್ತು - ಕಾಲು / ಮೂತಿ / ತಲೆ
3. ಆಶಾ ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರಿಗೆ ಏನೆಂದು ಕರೆಯುವಳು - ಪಿಂಟೂ / ಮೀನೂ / ಮಿಂಟೂ

9. ಯಾವ ಸದ್ಗು ?

ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿ ಆಗಿತ್ತು. ರೀನಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಯಾರೋ ನಿದ್ರೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸದ್ಗು ಕೇಳಿಸಿತು. ಆ ಸದ್ಗು ಅವಳಿಗೆ ಭಯವಾಯಿತು. ಇದು ಯಾವ ಸದ್ಗು? ಎಂದು ಎದ್ದಳು.

ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ದೊಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕ್ಯಾಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡಳು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಂದಳು. ಸದ್ಗು ಅಪ್ಪನ ಮಂಚದ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮಲಗಿದ್ದ ಅಪ್ಪನ ಮಂಚದ ಕೆಳಗೆ ಯಾರೋ ಅಡಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಳು. ಮಂಚದ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಿಂತು ನೋಡಿದಳು. ‘ಅರೇ! ಅದು ಅಪ್ಪನ ಗೌರಕೆಯ ಸದ್ಗು ! ಗೌರ್... ಗೌರ್....’

ಗೌರಕೆಯ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟ್ವು ಹೆದರಿದೆನಲ್ಲಾ ಎಂದು ಜೋರಾಗಿ ನಗತೊಡಗಿದಳು. ಕ್ಯಾಯಲ್ಲಿದ್ದ ದೊಣ್ಣೆ ಜಾರಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿತು. ಆ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಗೌರಕೆ ಸದ್ಗು ನಿಂತಿತು. ಅವರು ಧಟ್ಟನೆ ಎಂದು ಕುಳಿತು “ಯಾರು? ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಂದಿದ್ದಾರೇ! ” ಎಂದು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಕೂಗಿದರು. ರೀನಾ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ತಾನು ಮಲಗಲು ಹೋದಳು.

1. ರೀನಾಗೆ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಏಕ ಭಯವಾಯಿತು?

2. ಯಾವ ಸದ್ಗು ಅವಳಿ ಹೆದರಿದಳು?

3. ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಏನಿಂದರು?

ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಂದ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸು.

ದೊಣ್ಣೆ :

ಭಯ :

10. ನೀರು ಕುಡಿಯುವ ಕೌಶಲ

ಆನೆಗಳು ನೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕುಡಿಯುತ್ತವೆ, ಗೊತ್ತೇ?

ಒಂದು ಆನೆ ಮರಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಸುತ್ತಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಯಾರಿಕೆ ಆಯಿತು. ಅದು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ನದಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟಿತು. ನೀರು ಹೇಗೆ ಕುಡಿಯುವುದು? ಎಂದು ಅದು ಯೋಚಿಸಿತು. ನದಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಅದು ತನ್ನ ಕಿರಿ ಹಾಕಿತು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಅದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬಾಲ ಹಾಕಿತು. ಈ ಬಾರಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅದರ ಶಾಯಿ, ತನ್ನ ಮರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಶಾಯಿ, ಮರಿ ಆನೆಯ ಅದರ ಸೊಂಡಿಲನ್ನು ಎತ್ತಿ ನದಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿತು. ಆನೆ ಮರಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸೊಂಡಿಲಿನಿಂದ ನೀರನ್ನು ಸುರ್ - ಸುರ್ ಎಂದು ಹೀರಿಕೊಂಡು ಕುಡಿಯಿತು. ಅದರ ಬಾಯಾರಿಕೆ ನೀಗಿತು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಮರಿ ಆನೆ ಯಾರ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಶಾನೇ ನದಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಸೊಂಡಿಲಿನಿಂದ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಿತು.

1. ಮರಿ ಆನೆ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಹೇಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿತು ?

.....

.....

2. ಶಾಯಿ ಆನೆ ಮರಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿತು?

.....

11. ಗೆಳೆತನ

ಒಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆ, ಮೊಲ ಮತ್ತು ಆಮೆ ಗೆಳೆಯರು. ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯ ಒಂದು ನದಿ. ಆ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಗೆಳೆಯರೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಬೇಟೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ತಮಗೆ ದೊರೆತ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಬ್ಬ ಬೇಟೆಗಾರ ಇವರನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ನದಿಯ ದಂಡೆಗೆ ಬಂದನು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಕಾಗೆ ‘ಮರ್’... ಎಂದು ಹಾರಿ ಮರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿತು. ಜಿಂಕೆ ‘ಭಂಗ್’... ಎಂದು ನೆಗೆದು ಓಡಿ ಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಪಾಪ, ಆಮೆಗೆ ಓಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಬೇಟೆಗಾರ ಆಮೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದೇ ಬಿಟ್ಟು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಜಿಂಕೆ ಮತ್ತು ಕಾಗೆ, ಗೆಳೆಯ ಆಮೆಯನ್ನು ಬೇಟೆಗಾರನಿಂದ ಹೇಗಾದರೂ ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದವು.

ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆ ಸತ್ತಂತೆ ಮಲಗಿತು. ಕಾಗೆ ಅದರ ಮೃಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಅದನ್ನು ಕುಕ್ಕುತ್ತಿರುವಂತೆ ನಟನೆ ಮಾಡಿತು. ಬೇಟೆಗಾರ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ‘ಓಹ್! ಒಳ್ಳೆಯ ಬೇಟೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೈಲಿದ್ದ ಆಮೆಯನ್ನು ಕೆಳಗಳಿಸಿದ. ಅವನು ಜಿಂಕೆಯ ಬಳಿ ಬರುವುದನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಗೆ ಮರ್ ಎಂದು ಮೇಲೆ ಹಾರಿತು. ಹಾರಿ ಹೋಗಿ ಆಮೆಯನ್ನು ನದಿಗೆ ತಳ್ಳಿತು. ಜಿಂಕೆ ಚಿಮ್ಮತ್ತೆ, ನೆಗೆಯುತ್ತೆ ಓಡಿ ಹೋಯಿತು. ಮೂವರು ಗೆಳೆಯರೂ ಬೇಟೆಗಾರನಿಂದ ಪಾರಾದರು. ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಒಂದಾದರು. ಜಿಂಕೆಯ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಮೆ ಕುಳಿತು, ಆಮೆಯ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಕಾಗೆ ಕುಳಿತಿತು.

“ಓ ಹೋ! ಹೋ!..... ಮರ್ ಮರ್ ಕಾಕಾ” ಎಂದು ಹಾಡುತ್ತಾ ಸಾಗಿದವು.

ಈ ಪದಗಳಿಂದ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿ.

ಬೇಟೆಗಾರ :

ಸಂತೋಷ :

ನದಿಯ ದಡ :

12. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಜನಿ!

ಒಂದು ದಿನ ರಜನಿ ಎಂಬ ಹುಡುಗಿಯು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಸುತ್ತಲೂ ಬರಿ ಕತ್ತಲು! ಅಸ್ವಷ್ಟ ಶಬ್ದಗಳು, ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ದಾರಿ ಕಾಣದೆ ಭಯ ಪಡುತ್ತ ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿ ಬಿಟ್ಟಳು. ಬೆಳಗಾಯಿತು ಎದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡು, ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದ ರಜನಿಯು ಭಯದಿಂದ ಅಳುತ್ತ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಮೊಲವನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಮೊಲವನ್ನು ನೋಡಿದ ರಜನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಖಿಷಿಯಾಯಿತು.

ಹಾಗೆಯೇ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ದಾರಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೊರಟ ರಜನಿಯು ಒಂದು ರೋಮಾಂಚನಕಾರಿ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಗರಿಬಿಚ್ಚಿದ ನವಿಲು ನಾಟ್ಯವಾಡುವುದನ್ನು ಮರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ನೋಡಿದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನವಿಲು ಕಣ್ಣರೆಯಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಶೋಷಿತಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ರಜನಿಯು ಒಂದು ಹುಲಿಯನ್ನು ಕಂಡಳು. ಹುಲಿಯನ್ನು ಕಂಡ ತಕ್ಕಣ ರಜನಿಯು ಹೆದರಿ ಜೋರಾಗಿ ಓಡ ತೊಡಗಿದಳು.

ಹುಲಿಯು ರಜನಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿತು. ರಜನಿ, ಅಮ್ಮಾ...! ಅಮ್ಮಾ ...!
ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಓಡ ತೊಡಗಿದಳು.

ಅಮ್ಮಾ... ಅಮ್ಮಾ... ಎಂಬ ಕೂಗನ್ನು ಕೇಳಿ ರಜನಿಯ ತಾಯಿಯು ಅವಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು. ಕಣ್ಣಬಿಟ್ಟರೆ ರಜನಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದಳೇ. ಅಯ್ಯೋ ! ಇದು ಕನಸೇ, ಎಂಬ ಟಿಸುನುಡಿ.

ಅಮ್ಮಾ ಏನಾಯ್ದು ಎಂದರು. ‘ವಿಚಿತ್ರ ಕನಸು’ ಎಂದಳು. ಅಮ್ಮಾ ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿ, ಶಾಲೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಲು ತಿಳಿಸಿದರು.

ರಜನಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಾನು ಕಂಡ ಕನಸನ್ನು ಸೈಹಿತರಿಗೆ ಹೇಳಿ ನಗ ತೊಡಗಿದಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು - ಮೌಖಿಕ

1. ರಜನಿ ಯಾವಾಗ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಳು?
2. ರಜನಿಯು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಯಾವುವು?
3. ರಜನಿಯು ಕಂಡ ರೋಮಾಂಚನಕಾರಿ ದೃಶ್ಯ ಯಾವುದು ?
4. ನೀನು ಕಂಡ ಕನಸು ನಿನಗೆ ನೆನಪಿದೆಯೇ ? ಹೇಳುವೆಯಾ ?

13. ಹೊಗಳ ಅಂದ-ಚಂದ

ನಿಮ್ಮರಲ್ಲಿ ಹೊವಿನ ಅಂಗಡಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಅಲ್ಲಿ ಅದೆಪ್ಪು ವಿಧದ ಹೊಗಳು! ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಅಂದದ ಹೊಗಳು, ಏನು ಸುವಾಸನೆ! ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಜಾಟಿ, ಸೇವಂತಿಗೆ, ಕನಕಾಂಬರ, ಸ್ವಟಿಕ, ಸಂಪಿಗೆ, ಗುಲಾಬಿ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ವಿಧದ ಹೊಗಳು; ದಾರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ, ಮೀಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳಿದು ಮಾರುವ ಹೊಗಳನ್ನು ಗೋಪುರದಂತೆ ಜೋಡಿಸಿದೆ. ಇನ್ನೂಂದೆಡೆ ಕೋಲಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿಬಿಟ್ಟು ಸುಗಂಧರಾಜ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಗುಲಾಬಿ... ಇತ್ಯಾದಿ ಹೊಗಳ ಹಾರಗಳು. ಹಾರಗಳ ನಡುವೆ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮೋಣಿಸಿದ ಫ್ಲಾಫ್ಲಾ ಹೊಳೆಯುವ ಚೆಂಡುಗಳು ಅದೆಪ್ಪು ಚೆನ್ನು ! ಓಹೋ, ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ಬುಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟು ವಿವಿಧ ಹೊ ಗುಂಟ್ಟಗಳು! ಜಥ್ರೋ ಬೇರಾ, ಆಂಥೋರಿಯಂ, ಇಹ್ಮೋರಾ, ಲಿಲ್ಲಿ, ಡೇಲಿಯಾ ... ಇವೆಲ್ಲ ಹೊಗುಂಟ್ಟಗಳಿಗೆಂದೇ ಬೆಳೆಸುವ ಹೊಗಳು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೊವುಗಳಿಲ್ಲದೇ ಯಾವ ಹಬ್ಬಿ, ಮೂರಿ, ಸಮಾರಂಭಗಳು ಮಾನ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಂಗೋಲಿಯಿಂದ ಮದುವೆಗೆ, ಸಭೆಗೆ, ತೋರಣಗಳಿಗೆ ಹೊವಿನ ಅಲಂಕಾರ ಇರಲೇ ಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊಗುಂಟ್ಟಗಳು ಬಹಳ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಶುಭ ಕೋರುವ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಜನರು ಹೊಗುಂಟ್ಟಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೊವು ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಗಿಡ, ಬಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಮರಗಳ ಒಂದು ಅಂಗ. ಹೊವಿಲ್ಲದೆ ಕಾಯಿಲ್ಲ, ಕಾಯಾಗದೆ ಹಣ್ಣಿಲ್ಲ. ಹಣ್ಣಿನ ಬೀಜಗಳಿಂದ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟುವ ಗಿಡ, ಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊವು ಅರಳುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50,000 ವಿಧದ ಹೊಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊ ಕೃಷಿಗಾರಿಕೆ ಇಂದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟುದ ವ್ಯವಹಾರ. ವಿವಿಧ ಹವಾಮಾನಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಮಳೆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೊ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಕೆಲವು ಹೊಗಳನ್ನು ವರ್ಣವಿಡೀ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇತರ ಕೆಲವು ಹೊಗಳು ವರ್ಣಕ್ಕೂಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಅರಳುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಅಪರೂಪದ ಹೊಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಹೋಗದಂತೆ ನಾವು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

- ನಿನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹೊಗಳಲ್ಲಿ ಸುವಾಸನೆ ಇರುವ ಮತ್ತು ಸುವಾಸನೆ ಇಲ್ಲದ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಹೊಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿವಾಡು.

ಸುಗಂಧ				
ನಿಗಂಧ				

- ಹೊವುಗಳಿಂದ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸು.

14. ಪ್ಯೂಲ್‌ಫ್ರೆನರ್ ಕಾಳಿಗ

ಬಪ್ಪು, ಗಪ್ಪು, ಪಪ್ಪು ಮೂವರು ಆತ್ಮೀಯ ಗಳಿಯರು. ಬಪ್ಪು ಬಹಳ (ಸಣ್ಣ) ಸಮಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ಚತುರ! ಅವನ ಗಳಿಯರಲ್ಲಿ ಬಪ್ಪುವನ್ನು ಕಡ್ಡಿ ಪ್ಯೂಲ್‌ಫ್ರೆನರ್ ಎಂದು ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬಪ್ಪು ಅವರ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಕೋಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾನೂ ನಗುತ್ತಾ ಇತರರನ್ನು ನಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು.

ಒಂದು ಭಾನುವಾರ ಮೂವರೂ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಉರಿನ ಹೆಸರುವಾಸಿ ಪ್ಯೂಲ್‌ಫ್ರೆನರ್ ಮಂಡರೀಕ ಎದುರಿಗೇ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿದ್ದು. ಇವರಿಗೆ ಗಾಬರಿ! ಪ್ಯೂಲ್‌ಫ್ರೆನರ್ ಮಂಡರೀಕ ಭಾರೀ ಆಸಾಮಿ! ಮೂವರೂ ಗುಸುಗುಸು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು. - ಅಬ್ಬಾ!

ಅವನು ನೂರು ಕೆಜಿ ಭಾರ ಎತ್ತುತ್ತಾನೆ, ದಿನವೂ 5 ಲೀಟರ್ ಹಾಲು ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ .

- 'ಅಬ್ಬಾ! ಅವನಿಗೆ ಬಲು ಜಂಭಿ!.... ಉರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಭಯ, ಜೋರು ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ'. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎದುರಿಗೇ ಬಂದು ನಿಂತ ಪ್ಯೂಲ್‌ಫ್ರೆನರ್‌ಗೆ ಬಪ್ಪು ಕೇಳಿದ- "ನನ್ನ ಜೊತೆ ಕುಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೀಯಾ ಪ್ಯೂಲ್‌ಫ್ರೆನರ್?" ಆದಕ್ಕೆ ಮಂಡರೀಕ ಹಹಹ್ಹಿ..... ಎಂದು ನಕ್ಕೆ 'ನಿನ್ನೊಳ್ಳಿದನೆ ಕುಸ್ತಿಯೇ? ನೀನೊಳ್ಳಿ ಸಣಕಲ ಕಡ್ಡಿ! ಎಂದು ಗೇಲಿ ಮಾಡಿದ'. ಆದರೂ ಬಪ್ಪು 'ನನ್ನ ಬಿರುದು 'ಕಡ್ಡಿ ಪ್ಯೂಲ್‌ಫ್ರೆನರ್' ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೇ? ಜಂಭ ಪಡದೆ ನನ್ನೊಳ್ಳಿದನೆ ಕುಸ್ತಿ ಮಾಡು ಎಂದು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ. ಕಡೆಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಕುಸ್ತಿ ಆಡಲು ಒಟ್ಟು, ಶೊಡೆ ತಟ್ಟಶೊಡಗಿದರು. ಪ್ಯೂಲ್‌ಫ್ರೆನರ್ ಮಂಡರೀಕನಿಗೆ ಬಪ್ಪು ಏನು ಮಾಡಿದ ಗೊತ್ತೇ? ಬಪ್ಪು ಮಂಡರೀಕನ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಚ್ಚುಳಿ ಇಟ್ಟನು.

ಹಿ ಹಿ ಹೂಂ.. ಎನ್ನತ್ತೆ ಮಂಡರೀಕ ಹಾರಿ ಬಿದ್ದ! ಬಪ್ಪು ಮತ್ತಷ್ಟು ಅವನು ಸೊಂಟದ ಅಕ್ಕು

- ಪಕ್ಕಾಕ್ಕೆ ಕಚ್ಚುಳಿ ಇಡುತ್ತಾ ಹೋದ. ಮಂಡರೀಕ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಕುಣಿಯಶೊಡಗಿದನು. ಕಡೆಗೆ ಅಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇವನ ಸಹಾಯ ಎಂದು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಕಾಲಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದನು.

ಈಗ ಉರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ಯೂಲ್‌ಫ್ರೆನರ್ ಮಂಡರೀಕನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಭಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅವನಿಗೆ ನಡುಕ! ಅಂಥೂ ಇಂಥೂ ನಮ್ಮ ಕಡ್ಡಿ ಪ್ಯೂಲ್‌ಫ್ರೆನರ್ ಬಪ್ಪುವಿನ ಸಾಹಸ ಹೇಗಿತ್ತು?!!

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು - ಮೌಲಿಕ

1. ಎದುರಿಗೆ ಬಂದ ಪ್ಯೂಲ್‌ಫ್ರೆನರ್ ಮಂಡರೀಕನಿಗೆ ಬಪ್ಪು ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದ?
2. ಕುಸ್ತಿಗೆ ಒಟ್ಟಿದ ಪ್ಯೂಲ್‌ಫ್ರೆನರ್ ಬಪ್ಪುವಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ?
3. ಈ ಕಢೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ:

15. ಕೆಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಬಲೂನು ಮೇಲೀರುವುದೇ?

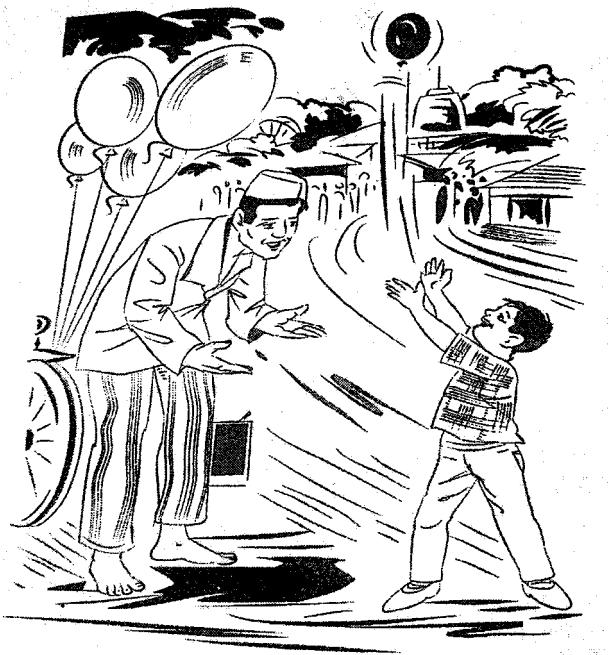
ದುಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಸುಂದರವಾದ ಹಳ್ಳಿ. ವುಂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೂಮೈ ನಡೆಯುವ ಮಾರಿಜಾತೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಯಾದ ತಣ್ಣೀರು ಭಾವಿಯಿಂದ ಕಷ್ಟಣಿ ಬಂದಿದ್ದನು. ಕಷ್ಟಣಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಬಾಲಕ. ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಕೆಪ್ಪು. ತೊಳೆದ ಕಂಡೆ ನಾಚುವಷ್ಟು ಕೆಪ್ಪು. ತನ್ನ ಬಣ್ಣದಿಂದಲೇ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕೀಳರಿಮೆ.

ಕಷ್ಟಣಿ ಜಾತ್ರೆಯ ತುಂಬಾ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರುತಿದ್ದ ಗ್ರಾಸ್ ಬಲೂನುಗಳು ಆಕಷಕವಾಗಿ ಕಂಡವು. ಅಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಬಲೂನುಗಳಿದ್ದವು. ಕೆಂಪು, ನೀಲಿ, ಕೇಸರಿ, ಬಿಳಿ, ಹಿಂಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಬಣ್ಣದ ಬಲೂನುಗಳಿದ್ದವು.

ಬಲೂನು ಮಾರುವವನು ತನ್ನ ಸೈಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಎಂತಹುದೋ ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣಿದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅದರ ಮೂತಿಗೆ ಬಲೂನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಒತ್ತಿದರೆ ಸಾಕು, ಬಲೂನಿನ ತುಂಬ ಎಂತಹುದೋ ಗಾಳಿ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಬಲೂನು ಉಬ್ಬಿ ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಭಾಯಿಗೊಂದು ಉದ್ದದ ದಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸೈಕಲ್ ಹ್ಯಾರಿಡಲ್ಲಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಬಲೂನುಗಳು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿಂದಿತ್ತ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಕಷ್ಟಣಿನು ಬಲೂನಿನವನ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಬಣ್ಣದ ಬಲೂನು ಗಳಿದ್ದವು. ಕೆಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಬಲೂನೂ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಕಷ್ಟಣಿಗೆ ಆಸೆಯಾಯಿತು.

“ಅಣ್ಣ ಅಣ್ಣ - ಆ ಕೆಪ್ಪು ಬಲೂನೂ ಸಹಾ ಎಲ್ಲಾ ಬಲೂನುಗಳಂತೆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಏರಬಲ್ಲುದೆ ಅಣ್ಣ?” ಬಿಟ್ಟಕಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕಷ್ಟಣಿ ಕೇಳಿದಾಗ, ಬಲೂನಿನವನು ನಸುನಕ್ಕು, ಈ ಸಲ ಕೆಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಬಲೂನನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಸ್ ತುಂಬಿಸಿದನು. ಗ್ರಾಸ್ ತುಂಬಿವಾಗ ಬಲೂನು ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದನ್ನು

ನೋಡದನು ಕಪ್ಪಣ್ಣ. ಅವನ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬಲೂನಿನವನು ಗ್ರಾಸನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಲೂನಿನ ಬಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಮಟ್ಟದಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದನು. ಬಲೂನನ್ನು ಕಪ್ಪಣ್ಣನ ಕ್ಯಾಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. “ಮಟ್ಟಿ... ಈ ಬಲೂನನ್ನು ನೀನು ಹಾರಿಬಿಡು! ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಬಿಡು” ಎಂದನು. ಕಪ್ಪಣ್ಣನಿಗೆ ಎಂದೂ ಇಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಂತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಸಲ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಎರಡೂ ಕ್ಯಾಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು. ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಬಲೂನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದಿತು. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೊದ್ದ ಮರಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಮಾರಿಗುಡಿಯ ಶಿಖರಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ನೋಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ನೀಲಿಯ ಬಾನಿನಲ್ಲಿರುವ ಬಿಳೀ ಮೋಡಗಳ ಕಡೆಗೆ ತೇಲುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು.

“ಮಟ್ಟೆ... ಬಲೂನಿನ ಬಣ್ಣ ಯಾವತ್ತೂ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ ಅದರೊಳಗಿರುವ ವಸ್ತುವಿನ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣ ಮುಖ್ಯ” ಎನ್ನತ್ತೆ ಕಪ್ಪಣ್ಣನ ತಲೆಯನ್ನು ಸವರಿದನು. ಕಪ್ಪಣ್ಣ - ‘ಓಹೋ! ಕಪ್ಪುಬಣ್ಣದ ಬಲೂನೂ ಮೇಲೆ ಹಾರುತ್ತೆ, ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಾರುತ್ತೆ.... ಹಹಹಹ.... ಹಹ.... ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೆ, ಕುಣಿಯುತ್ತೆ, ನೆಗೆಯುತ್ತಾ ತನ್ನ ಸ್ವೇಷಿತರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಟನು.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

1. ಯಾವ ಯಾವ ಬಣ್ಣದ ಬಲೂನುಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪಣ್ಣನು ಜಾತೀಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದನು?

.....

2. ಈ ಕಥೆಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುವ ನೀತಿ ಏನು?

.....

3. ಈ ಪದಗಳಿಂದ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸು.

1. ಬಲೂನು :

.....

2. ಜಾತೀ :

16. ಒಮ್ಮೆತದ ಬಲ

ಶಿಂಡಿ ಹೋತ ಗುಂಡಣ್ಣನಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದ ಹಸಿವಾಗುತ್ತಿರಲ್ಲ! ಅವನ ತಾಯಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮಲಗಿ ಏಳು ಗುಂಡ, ಹಸಿವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಮಲಗಿಸಿದಳು.

ನಿದ್ದೆಗೆ ಜಾರಿದ ಗುಂಡಣ್ಣನಿಗೆ ಒಂದು ಕನಸು! ಅವನ ಪಂಚೇದ್ರಿಯಗಳೆಲ್ಲ ಪರಸ್ಪರ ಜಗಟವಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ! ಕಾರಣ ಕೇಳಿದರೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು, ನಾನು ಹೆಚ್ಚು, ನನ್ನಿಂದಲೇ ನೀನು ಆಹಾರ ತಿನ್ನತ್ತಿರುವೆ. ನಾವು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಏನಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಮುಷ್ಟರ ಹೂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದವು.

ಆಗ ಗುಂಡಣ್ಣ ಕೆಣ್ಣು, ಕಿವಿ, ಮೂಗು, ಚೆಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ನಾಲಿಗೆ ಈ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡ - ನಿಮ್ಮ ಮುಷ್ಟರದಿಂದ ನಾನು ನಿತ್ರಾಣನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಬವರೂ ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ನಾನು ಬದುಕಿ ಉಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಒಮ್ಮೆತದಲ್ಲಿ ಬಲವಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಗೊತ್ತೇ ನಿಮಗೆ? ನೀವು ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಬಹುದು, ದಯವಿಟ್ಟು ಸಹಕರಿಸಿ .

ಅದು ಹೇಗೆ?? ಎಂದವು ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ ಬಾದೂ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಗುವ ದನಿ ಎಷ್ಟು ಇಂಪಾಗಿದೆ! ಹಾಗೆಯೇ ನೀವು ಬವರೂ ಪರಸ್ಪರ ಒಮ್ಮೆತದಿಂದ ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ನಾನು ಆಹಾರ ತಿನ್ನಬಹುದು. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಅಮ್ಮ ಶಿಂಡಿ ತಿನ್ನ ಎಂದಾಗ ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸಿಕೊಟ್ಟತ್ತದೆ, ತಕ್ಕಣ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದ ವಿಷಯ ಮಿದುಳಿಗೆ ರಬಾನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಿದುಳಿನಿಂದ ಬಂದ ಸರ್ಕೆತದಿಂದ ಕೆಣ್ಣಗಳು ಶಿಂಡಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತವೆ, ಜೊತೆಗೆ ಮೂಗು ಶಿಂಡಿಯ ವಾಸನೆ/ಪರಿಮಳವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ. ಮೂಗಿಗೆ ಪರಿಮಳ ಬಂದ ತಕ್ಕಣ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಕ್ಯೆ ಶಿಂಡಿಯನ್ನು ಕ್ಯೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಚೆಮ್ಮೆ ಇದರ ನವಿರನ್ನು ತಿಳಿದು ಬಾಯಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಬಾಯಿಗೆ ಹೋದ ನಂತರ ನಾಲಿಗೆ ಶಿಂಡಿಯ ರುಚಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ತನ್ನ ಸೈಹಿತ ಹಲ್ಲಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜಗಿದು ಜಗಿದು ತಿಂದಾಗ ಅದರ ರುಚಿ ಮನಸ್ಸಿಗೂ, ದೇಹಕ್ಕೂ ಚೈತನ್ಯ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆಹಾ! ಎಂತಹ ರುಚಿ! ಎಂದು ಇನ್ನಷ್ಟು ತಿಂಡಿಯನ್ನು ತಿಂದಾಗ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಸಿವು ಮಾಯ! ಸುಸ್ತಿ - ನಿತ್ಯಾಗಳು ಪರಾರಿ! ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿರಾ, ನೀವು ಬವರು ಸೇರಿದರೆ ದೇಹಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಆಹಾರ ಮೂರ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು? ಎಂದು ಗುಂಡಣ್ಣ ವಿವರಿಸಿದ. ಹೌದು ಹೌದು ಎಂದು ಕಣ್ಣು ತನ್ನ ರೆಪ್ಪೆ ಮಿಟುಕಿಸಿತು! ಕೆವಿಗಳಿರುತ್ತದೆ ಸೇರಿ ಶೆಲೆಯಾಡಿಸಿದವು. ಕ್ಯಾ ಚಪ್ಪಾಳಿ ತಟ್ಟಿದವು!

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮಾ ಗುಂಡಣ್ಣನಿಗೆ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಬೋಂಡ ಶಂದಳು. ಮೂಗಿಗೆ 'ಫಂ' ಎನ್ನುವ ವಾಸನೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಗುಂಡಣ್ಣನ ಕನಸು ಮುಗಿಯಿತು, ಎಚ್ಚರಬಾಧಾಗ ಬಿಸಿ ಬೋಂಡಾವನ್ನು ನಾಲಿಗೆ ಚಪ್ಪಿಸಿತು.

ಗುಂಡಣ್ಣನ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಮುಷ್ಟರ ನಿಲ್ಲಿಸಿದವು ಒಮ್ಮೆತದಿಂದ ಸಹಕರಿಸಿ ಗುಂಡಣ್ಣ ಮತ್ತೆ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದವು.

ಕೆವಿ, ಕಣ್ಣು, ಮೂಗು, ಚಮರ್, ನಾಲಿಗೆ - ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಜ್ಯೋತಾರ ಕೂಗಿದವು
ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಗಳಿಯರು, ನಮಗಿದೆ ಒಮ್ಮೆತ ಒಂದೇ ಆಭಿಭಾಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

1. ನಮ್ಮ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಯಾವುವು?

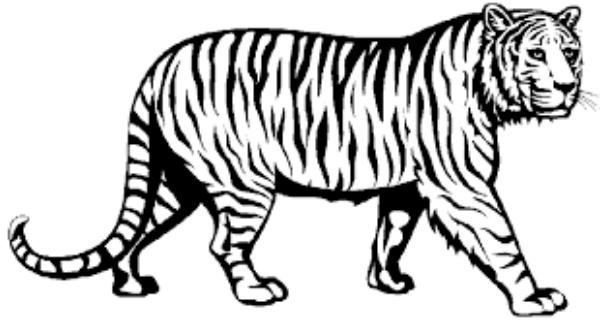
2. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ?

3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಯಾವುವು '✓' ಚಿಹ್ನೆಯಿಂದ ಗುರುತಿಸಿ

	<u>ನೋಡು</u>	<u>ಕೇಳು</u>	<u>ವಾಸನೆ</u>	<u>ರುಚಿ</u>	<u>ಸ್ವರ್ಚ್</u>
ಉದಾ : ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಳ್ಳುವಾಗ	☒				
1. ಹೊಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನುವಾಗ	☐				
2. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವಾಗ	☐				
3. ರಸ್ತೆ ದಾಟುವಾಗ	☐				
4. ಹೂ, ಅಗರಬತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳುವಾಗ	☐				
5. ಟೆಲಿಮೋನ್ ಬಳಸುವಾಗ	☐				

ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ

17. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಾಣಿ ಹೀಲಿ

ನೀವು ಯನ್ನ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಆದರ ಷಟ್ಕಣನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ? ಕಾಡಿನ ರಾಜ ! ಆದರ ಶತ್ರು, ಸೌಭಗ್ಯ, ಚುರುಕಿನ ನಡೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬಲು ಚೆಂದ. ಆದರೆ ಆದರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಲು ಭಯ. ಯಾಕಂದರೆ ಅದೊಂದು ವನ್ನೆಮ್ಮುಗ್, ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ತಿಂದು ಬದುಕುವ ಪ್ರಾಣಿ. ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಹವಾಹಾನಕ್ಕೂ ಒಗ್ಗೆಳ್ಳುವ ಗಟ್ಟಿಜೀವಿ. ಇಡೀ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ, ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿ ಬೇಟೆಯ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತವೆ.

ಭಾರತ, ನೇಪಾಲ, ಬಾಂಗಳೂರೆ, ಮಯನ್ನಾರ್, ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಹಾಗೂ ರಷ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತತಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.75ರಷ್ಟು ಭಾರತದಲ್ಲಿವೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿರುವ **ಚಂಗಾರ್** ಯನ್ನ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿ 1972 ರಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಏಕಾಂಗಿ ಜೀವಿ. ಮರಿ ಹಾಕುವವರೆಗೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು, ಮರಿ ಹಾಕಿದ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಏಕಾಂತವಾಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಯು3 ರಿಂದ 6 ಮರಿಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಒಮ್ಮೆಮ್ಮೆ ಬಿಳಿ ಗಳೂ ಜನಿಸುವುದೂ ಉಂಟು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಗಂಡು ಯ ಶೋಕ 140ಕೆ.ಜಿ. ಮತ್ತು ಉದ್ದ 2.6 ಮೀ.ಗಳಷ್ಟು ಅವು ಗಂಟೆಗೆ 60 ಕಿ.ಮೀ. ವೇಗದಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತವೆ! ಸಾಮಾನ್ಯ 13 ರಿಂದ 15 ವರ್ಷಗಳು ಬದುಕುತ್ತವೆ.

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಗಳಿಧ್ವನಂತೆ, ಆದರೆ ಅದು ನಲವತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. ಈಗಿನ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೇವಲ 3900 ಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಹಿಂದೆ ರಾಜಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಶೌಯರ್ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಕಳ್ಳಿ ಬೇಟೆಗಾರರು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯ ಚರ್ಮ, ಉಗುರು, ಕೂದಲು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಭಾರೀ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಳ್ಳಿತನದಿಂದ ಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಲ್ಲದೆ ಅರಣ್ಯನಾಶ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಗಳಿಗೆ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅವುಗಳ ಸಂತತಿ ಕ್ಷೇಣಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಗಳ ಸಂತತಿ ಕ್ಷೇಣಿಸಬಾರದರೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೃಗೊಂಡಿವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಸಂತತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ

ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮುಲಿಗಳು ವಾಸವಾಗಿರುವುದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಿ.ಆರ್.ಪ್ರಾಜೀಕ್ಷ್ಯ್ಯ, ಮಲೆಮಹಡೇಶ್ವರ, ಭದ್ರ ಅರಣ್ಯ, ದಾಂಡೇಲಿ, ಬಂಡಿಎಮರ, ನಾಗರಹೊಳೆಯ ಅರಣ್ಯಧಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮುಲಿಸಂತತಿಗಳಿವೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 406 ಮುಲಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು. ಮುಲಿ ಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಹೊಳೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಾರಿ ಗಣತಿಯಲ್ಲಿ 91 ಮುಲಿಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿವೆ. ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸಂತತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ದೋಡ್ಡದು. ಇಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ರಾತ್ರಿ ಇಡೀ ನಡೆಯುವ ಜಾತ್ರೆಗಳು, ದೊಂಬರಾಟ, ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರ ಮುಂತಾದವು. ಮುಲಿಗಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅರಣ್ಯದ ಅಂಚಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮುಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಹಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಸಿ ಟಿ.ವಿ, ಕ್ರೌಂಚರಾಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ, ನಂತರ ಅಪುಗಳಿಂದ ಮುಲಿಗಳ ಚಲನವಲನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಲಿ ಕುರಿತ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಾಣ ಮುಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರತಿ ಸುಲ್ಪೈ 29ನೇ ತಾರೀಖು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಲಿ ದಿನಾಚಾರಣೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

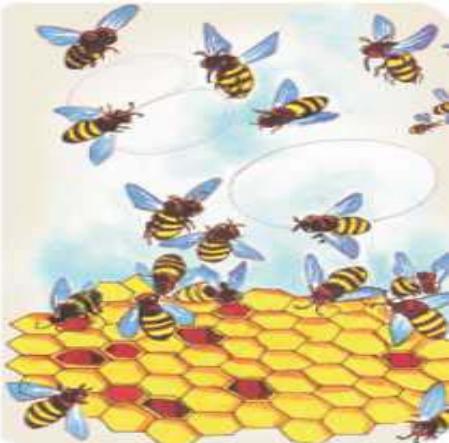
1. ಯಾವ ಯಾವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮುಲಿ ಸಂತತಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ?

2. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮುಲಿಗಳು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬದುಕುತ್ತವೆ?

3. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮುಲಿಯ ಸಂತತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.

18. ಜೀನು ನೋಣಗಳ ಮಾತ್ರ

ಜೀನು ನೋಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಹೂವಿನ ರಸವೆ ಅವುಗಳ ಆಹಾರ!

(ನಾವು ಒಬ್ಬರೇ ಇದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನಮಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ-ಯಾರಾದರೂ ಗೆಳೆಯು/ಗೆಳಿ ತಿಬರಬಾರದೆ? ಅವನ/ಅವಳ ಜೊತೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು ಅಂತ.) ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ! ನಮ್ಮ ಹಾಗೆಯೇ ಪಶು-ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಶ್ರಮಿ-ಕೀಟಗಳಿಗೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ. ಜೀನುನೋಣಗಳು ಸಹ ತಮ್ಮ ಸೈಹಿತರಿಗೆ ಸಿಹಿಯಾದ ರಸಭರಿತ ಹೊವುಗಳು ಎಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತವೆ.

ಜೀನುನೋಣಗಳಿಗೆ ಉಂಟ(ಹೂವಿನ ರಸ)ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಅದು ಮನಃ ತನ್ನ ಜೀನು ಗೂಡಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಂತರ ತನ್ನ ಸೈಹಿತರ ಮುಂದೆ ಗುಂಡು-ಗುಂಡಗೆ ಸುತ್ತಿ ಭೋಜನದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಉಂಟ ತಿನ್ನಬೇಕಾದ ಜಾಗ ಗೂಡಿನ ಬಲಗಡಿ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಗಡಿಯಾರದ ಮುಳ್ಳು ತಿರುಗುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉಂಟದ ಜಾಗ ಗೂಡಿನ ಎಡಗಡಿ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಗಡಿಯಾರದ ಮುಳ್ಳು ತಿರುಗುವ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಸುತ್ತು ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ. ಉಂಟ ಸುಮಾರು 100 ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದು ಚಕ್ರದಂತ ಗುಂಡಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತದೆ. ಉಂಟ 100 ಮೀ.ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದು 8ರ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತದೆ. ಅಶ್ವಯ್ಯ! ಮಾತಿಲ್ಲದೆಯೇ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸುವ ರೀತಿ!

ಒಂದು ಜೀನು ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜೀನುನೋಣಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ರಾಣಿಜೀನುನೋಣ ಒಂದೇ! ಜೀನುಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನೌಕರ (ಕೆಲಸಮಾಡುವ) ಜೀನುನೋಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ಉಂಟವನ್ನು (ಹೂವಿನರಸ) ಹುಡುಕುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಗಂಡು ಜೀನುನೋಣಗಳು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಗೂಡನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ರಾಣಿಜೀನು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತದೆ.

1. ಜೀನು ನೊಣಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ.

ಗೂಡಿನ ಎಡಗಡೆ ಇದ್ದಾಗ	* * '8' ರ ಆಕಾರ
ಗೂಡಿನ ಬಲಗಡೆ ಇದ್ದಾಗ	* * ಚಕ್ರದಂತೆ ಗುಂಡಗೆ
ಸುಮಾರು 100 ಮೀ ದೂರ ಇದ್ದಾಗ	* * ಗಡಿಯಾರದ ಮುಖ್ಯ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕು
100 ಮೀ ಗಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೂರ ಇದ್ದಾಗ	* * ಗಡಿಯಾರದ ಮುಖ್ಯ ತಿರುಗುವ ದಿಕ್ಕು

2. ನೋಕರ ಜೀನು, ರಾಜೀ ಜೀನು, ಗಂಡು ಜೀನುಗಳ ಕೆಲಸಗಳೇನು ? (ಮೌಲಿಕ)

ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು

ಕನ್ನಡ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಕವಿ ಸರ್ವಜ್ಞ ಈಗಲೂ ಉನ್ನತ ಸಾಫ್ಟ್‌ವರಲ್ಲಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ಕವಿ. ತ್ರಿಪದಿಯಲ್ಲಿ (ಮೂರು ಸಾಲುಗಳು) ರಚಿಸಿರುವ ಅವನ ವಚನಗಳು ಸರಳವಾಗಿ ‘ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು’ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಈ ವಚನವನ್ನು ಕಂಠಪಾತ ಮಾಡಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೋಣ:

ಅನ್ನ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಇನ್ನು ದೇವರು ಉಂಟಿ
ಅನ್ನಪುಂಣಾದ ರುಣಉಂಟು, ಜಗದೋಳಗೆ
ಅನ್ನವೇ ದ್ವೇವ ಸರ್ವಜ್ಞಃ ॥

ಅನ್ನ ಜೀವ ಉಳಿಯಲು ಆಧಾರ, ಅನ್ನ ಉಂಟ ಮಾಡಿದರೆ
ಪ್ರಾಣರಕ್ಷಣೆ. ‘ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ನವೇ ದೇವರು’ ಅನ್ನವನ್ನು
ಗೌರವದಿಂದ ಬಳಸು, ಯಾವಕ್ಕೂ ಕಡೆಗಳಿಸಬೇಡ.

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ತನಗೆ, ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದು ಪರಿಗೆ,
ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕೆಟ್ಟಿತೆನಬೇಡ, ಮುಂದೆ
ಕಟ್ಟಿಹುದು ಬುತ್ತಿ, ಸರ್ವಜ್ಞಃ ॥

ಮತ್ತೊಬ್ಬಿಗೆ ನೀಡಿದ ಫಲ ಕೊಟ್ಟವನಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ
ದಾನ ಮಾಡದೆ ನನ್ನಲ್ಲಿರುವದನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಒಂದಲ್ಲಾ
ಒಂದು ದಿನ ಪರರ ಪಾಲಾಗುತ್ತದೆ. ದಾನಿಗೆ ದಾನದ ಫಲ
ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟಿ ಬುತ್ತಿ!
“ನನ್ನಲ್ಲಿರುವದನ್ನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ದಾನಮಾಡು”

ನಡೆಪುದೊಂದೇ ಭೂಮಿ, ಕುಡಿಪುದೊಂದೇ ನೀರು
ಸುಡುವಗ್ನಿಯೊಂದೆ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಕುಲಗೋತ್ತ
ನಡೆಪೆಯಿತ್ತಾದು ಸರ್ವಜ್ಞಃ

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಡೆದಾವುದು ಒಂದೇ ಭೂಮಿ, ಕುಡಿಯುವ
ನೀರು ಸಹ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದುದು, ಬೆಂಕಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸುಡುತ್ತದೆ.
ಹಿಂಗಿರುವಾಗ

ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಕುಲಗೋತ್ತಗಳಿಂಬ ಬೇಧ ಭಾವನೆ ಏಕೆ??

ವಿದ್ಯೆಯೇ ತಾಯ್ತುಂದೆ, ಬುದ್ಧಿಯೇ ಸೋದರನು
ಅದ್ವಾನಕಾದರವ ನೆಂಟ, ಸುಖಿದ ತಾ
ನಿದ್ವದೇ ರಾಜ್ಯ, ಸರ್ವಜ್ಞಃ ॥

ಸದ್ವಿದ್ಯೆಯೇ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಾಯಿ-ತಂದೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿ
ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರಂತೆ, ಆಪತ್ತಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆದವನೇ ನೆಂಟ,
ಇವುಗಳ ಆಸರೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವನು ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೂ
(ಎಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ) ಸುಖವಾಗಿರುವನು.

19. ಅರಸನ ಆಯ್ದು

ಒಂದು ಉರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅರಸನಿದ್ದ. ಅವನು ತುಂಬಾ ಚತುರ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಹಾಗೂ ಧೈಯಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಅವನ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕ್ಷೇಮದಿಂದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಆಸ್ಥಾನಿಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಚೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅವನನ್ನು ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ರಾಜನು ಇದುವರೆಗೂ ತನ್ನ ಪ್ರಚೆಗಳು ನನ್ನ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನನಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ಸಮೀಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ನಂತರ ಈ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಏರುವವನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿ ಪ್ರಚೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂತಹ ತರುಣನನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಯುವಕರಿಗೂ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪರಿಶ್ರೇಷ್ಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗೆ ತನ್ನ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು.

ಮಂತ್ರಿ ಅವನ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮೊತ್ತಾಹಿಸಿ ಒಂದು ನಿಗದಿತ ದಿನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಯುವಕರಿಗೂ ರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಡಂಗೂರ ಸಾರಿಸಿದನು. ಎಲ್ಲಾ ಯುವಕರಿಗೂ ತಮಗೆ ಆಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬಂದ ಕರೆಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಹಾಗೂ ಕುಶಾಹಲ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ರಾಜ ಎಲ್ಲರ ಕ್ಯಾಯಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಬೀಜವನ್ನಿಟ್ಟು ಈ ಬೀಜವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೋಡಿಸಿ ಆರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ತಂದು ತೋರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿದನು. ಯುವಕರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ ಮೋಡಿಸುತ್ತೊಡಗಿದರು. ಅದು ಸುಂದರವಾದ ಹೂವಿನ ಗಡವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಒಂದೊಂದು ಕುಂಡದಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆದ ಹೂಗಳು ಅತ್ಯಾಕಷ್ಟಕವಾಗಿದ್ದವು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಪರಿಶ್ರೇಷ್ಟ ಮೇಲೆ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತು.

ಆರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ರಾಜನ ಆಚ್ಚಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಾವು ಬೆಳೆದ ಹೂ ಕುಂಡಗಳನ್ನು ಅತಿ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿರಿಸಿದರು. ಸಾಲಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿದ ಆ ಕುಂಡಗಳು ಆಸ್ಥಾನವನ್ನು ಒಂದು ಸುಂದರ ಉದ್ಯಾನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತ್ತು. ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

ರಾಜನು ನಗುಮೋಗದಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬಿರನ್ನೇ ಕರೆದು ಅವರು ಗಿಡ ಬೆಳೆಸಿದ ರೀತಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಕೇಳಿ, ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದನು. ಆದರೂ ಅವರಾಗಿ ರಾಜನ ಉದ್ದೇಶ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಬ್ಬಿ ಮಣ್ಣತುಂಬಿದ ಕುಂಡವನ್ನು ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದನು. ಅವನೊಬ್ಬಿ ಬಡಹುಡುಗ. ಹೆಸರು ನಿತಾಯ್. ರಾಜನು ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದಾಗ ಬಡಪಾಯಿ ನಿತಾಯ್ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ತಲೆಬಾಗಿ ನಿಂತನು. ಉಳಿದವರು ಗಿಡವಿಲ್ಲದ ಕುಂಡವನ್ನು ನೋಡಿ ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿ ನಕ್ಕರು. ರಾಜನು ಆತನನ್ನು ಕರೆದು ಕುಂಡದ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣ ಕೇಳಿದಾಗ, ಆ ತರುಣ ಹೇಳಿದ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಮಹಾರಾಜ, ನಾನೂ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬಿರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ವಿನಮ್ರವಾಗಿ ಕ್ಯೆ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂತ. ತಕ್ಷಣ ರಾಜ ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದು ಆನಂದದಿಂದ ನಿತಾಯ್ನನ್ನು ಬಾಚಿ ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ರಾಜನ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.

ನಂತರ ರಾಜ ಸಭೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳಿದ, ಸಭಿಕರೇ, ನನ್ನ ನಂತರ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಬ್ಬ ಸಮರ್ಪ ಯುವಕ ಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಪರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿತಾಯ್ ಉತ್ತೀರ್ಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿ ಬೀಜಗಳು ಬೆಂದ ಕಾಳುಗಳು, ಅವು ಎಂದಿಗೂ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಸುಂದರವಾದ ಹೂಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸಲು ಯಶ್ವಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನಿತಾಯ್ ತನ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಧ್ಯಯದಿಂದ ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಉತ್ತಮ ರಾಜನಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಹತೆಗಳು ಇವನಲ್ಲಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇವನೇ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ!, ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಷ್ಟದಿಂದ ರಾಜನಿಗೆ ಜ್ಯೋತಿರ ಹಾಕಿದರು. ಯುವಕರ ತಂಡ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿತು.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

1. ಯುವಕರಿಗೆ ರಾಜನು ಯಾವ ಕೆಲಸ ನೀಡಿದನು?

2. ಬೆಂದಕಾಳುಗಳಿಂದ ಏಕೆ ಗಿಡ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಚೆಚ್ಚಿಸಿ

3. ಈ ಪದಗಳಿಂದ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸು.

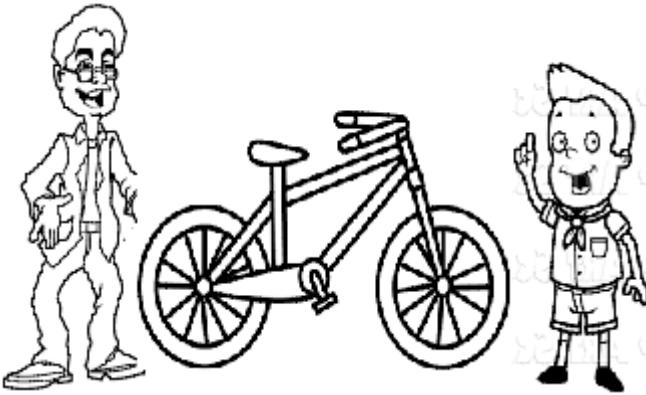
1. ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ :

2. ಆಸ್ಥಾನ :

20. ಹನುಮನ ಪರಿಶ್ರಮ

ಹನುಮ ಒಬ್ಬ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಹುಡುಗ, ಯಾವ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ಅವನಿಗೆ ಸದಾ ಏನನ್ನಾದರೂ ಓದುವ ಹವಾಸ. ದೊಡ್ಡವನಾದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮುಸ್ತಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಓದುವ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ.

ಆದರೆ ಹನುಮ ಬಡತನದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದವನು ತಂದೆಗೆ ದಿನಗೂಲಿ ಕೆಲಸ, ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಾಳಜಿ ಇಲ್ಲದವನು. ಆದರೆ ತಾಯಿಗೆ ಹನುಮನ ಮೇಲೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯಲು ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ತಾನು ಅವರಿವರ ಮನೆಗೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಪ-ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಆ ದಿನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ॥ ಅಬ್ಬುಲ್ಲಾ ಕಲಾಂ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಭಾಷಣವಿತ್ತು. ಅವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಹನುಮನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು. ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ತಾನೂ ಏಕ ಅವರಂತೆ ಪೇಪರ್ ಹಂಚುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು? ದಿನವೂ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಪೇಪರ್ ಹಂಚಿ ಶಾಲೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಗೆ ಹೋಗಬಿಹುದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಲು ತೀವ್ರಾನಿಸಿದ.

ಅಂತೂ ಹನುಮನ ಆಸೆ ನೇರವೇರಿತು. ಪೇಪರ್ ಹಂಚುವ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏದು ಗಂಟೆಗೇ ಎದ್ದು ಪತ್ತಿಕಾ ಕಳೆರಿಗೆ ತಲಪುದು, ಬ್ಯಾಗಿನಲ್ಲಿ 50 ಪ್ರತಿ ಪೇಪರನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು, ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಹಂಚಿ ಬರುವುದು; ಅವಸರದಿಂದಲೇ ಸ್ವಾನ - ತಿಂಡಿ ಮುಗಿಸಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಹನುಮನ ದಿನಚರಿಯಾಯಿತು ಮನಃ! ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಸಂಜೀ ನಡೆದು ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನ ಕಾಲುಗಳು ನೋಯತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನು ಮರುದಿನ ಬೇಗನೆದ್ದು ಪತ್ತಿಕಾ ಕಳೆರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ಕಷ್ಟಪಡಲು ಹಿಂಜರಿಯತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಷ್ಟ ಎನಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಹನುಮ ಡಾ॥ ಅಬ್ಬುಲ್ಲಾ ಕಲಾಂ ಅವರನ್ನು ನೆನೆಯತ್ತಿದ್ದ, ಅವನಿಗೆ ಕಲಾಂ ಅವರೇ ಹೀರೋ!

ಅಂದು ಶೆನಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶಾಲೆಗೆ ರಜಿ. ಸಹಪಾಠಿ ಗಳಿಯ ಸಲೀಂ ಹನುಮನ ಮನೆಗೆ ಒಂದ ಹನುಮನನ್ನು ತನ್ನೊಡನೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ. ಹನುಮನಿಗೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಸಲೀಂ ತನ್ನ ತಂದ ಹನುಮನನ್ನು ಕರೆತರಲು ಹೇಳಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಹನುಮನಿಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ನನ್ನನ್ನೇಕೆ ಅವರು ಕರೆಯತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಅವರ ಮನೆಗೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಪೇಪರ್ ಹಂಚುತ್ತೀನಲ್ಲ? ಏಕಿರಬಹುದು? ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಲೇ ಸಲೀಂ ಜೊತೆಗೆ ನಡೆದ. ಸಲೀಂ ಹನುಮನ ಆತ್ಮೀಯ ಗಳಿಯ, ಹನುಮನ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಇಬ್ಬರೂ ಬಜಾರಿಗೆ ಒಂದು ಒಂದು ಸೈಕಲ್ ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ ಒಂದು ನಿಂತರು.

ಸಲೀಂನ ತಂದೆ ಆ ಸೈಕಲ್ ಅಂಗಡಿಯ ಮಾಲೀಕರು. ಹನುಮನನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ಸೈಕಲ್‌ಗಳು! ಹನುಮ ಅಭ್ಯರಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸಲೀಂ ತಂದೆ ಒಂದು ಹೊಸದಾದ ಸೈಕಲ್ ಹೊರಿಸಿ- ಹನುಮ, ಈ ಸೈಕಲ್ ನಿನ್ನ ಅಳತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ತೆಗೆದುಕೋ ಎಂದರು ಹನುಮನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಆದರೂ ಸಾವರಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್, ಈ ಸೈಕಲ್ ಹೊಳ್ಳಲು ಈಗ ನನ್ನ ಬಳಿ ಹಣವಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಎಂದಾದರೂ ಬಂದು ಕೊಂಡುಹೊಳ್ಳತ್ತೇನೆ,

ಈಗ ಬೇಡ ಎಂದ. ಆಗ ಸಲೀಂ ತಂದೆ ಮಗ್ನು, ಇದನ್ನು ನಿನಗೆ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಸಲೀಂ ನನಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ನೀನು ನಡೆದುಕೊಂಡೇ ಪ್ರತಿದಿನ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಂಚುತ್ತಿರುವೆ. ಈ ನಿನ್ನ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ತೆಗೆದುಕೊ - ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹನುಮನಿಗೆ ಸ್ವೇಕಲ್ ನೀಡಿದರು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನದಿಂದ ಹನುಮ ಬಹಳ ಖುಷಿಯಿಂದ ಸ್ವೇಕಲ್ ಪೆಡಲ್ ಮಾಡುತ್ತ, ಟ್ರಿಂ ಟ್ರಿಂ ಬೆಲ್ ಸದ್ಯ ಮಾಡುತ್ತ ಪೇಪರ್ ಹಂಚಲು ತೋಡಿದ. ಕಲಾಂ ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ವಂದಿಸಿದ!

ಸೋಮವಾರ ಹನುಮ ಶಾಲೆಗೆ ಸ್ವೇಕಲ್ ಮಳಿಯತ್ತ ಬಂದು ಸೇರಿದ. ಅವನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಹೊಸ ಸ್ವೇಕಲ್ ನೋಡಿ ಕೆಲವು ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಗುಸು-ಗುಸು ಮಾತನಾಡತೋಡಿದರು- ನೋಡೋ, ಇವನ ಬಳಿ ಹೊಸ ಸ್ವೇಕಲ್ ಹೇಗೆ ಬಂತು? ಎಲ್ಲೋ ಕದ್ದು ತಂದಿರಬೇಕು .

ಹೌದು, ಹೌದು, ಕದ್ದ ಸ್ವೇಕಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು, ಇವನು ಸ್ವೇಕಲ್ ಕಳ್ಳ, ಹನುಮ ಸ್ವೇಕಲ್ ಕಳ್ಳ! ಎಂದು ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹನುಮನನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸಿ, ಗೇಲಿ ಮಾಡಲು ತೋಡಿದರು. ಹನುಮನು ಪೇಪರ್ ಹಂಚುವ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹನುಮ ಈ ಸ್ವೇಕಲ್ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು, ಕದ್ದಿದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರ ಗಲಾಟ ಕೇಳಿ ಮುಖ್ಯಶಕ್ತಿಕರು ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಲ್ಲ ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ. ಸರ್, ಹನುಮ ಸ್ವೇಕಲ್ ಕಳ್ಳ ಎಂದು ಹೇಳಲು ತೋಡಿದರು. ಹನುಮ ಧ್ವಯದಿಂದ- ಸರ್, ಇದು ಕದ್ದ ಸ್ವೇಕಲ್ ಅಲ್ಲ, ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಉಡುಗೊರೆ! ಎಂದಾಗ ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಲ್ಲ ಗೊಳ್ಳಾ! ಎಂದು ನಕ್ಕರು, ಯಾರೂ ಇವನ ಮಾತು ನಂಬಲಿಲ್ಲ.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸಲೀಂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ, ಗಲಾಟೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ. ಮುಖ್ಯಶಕ್ತಿಕರಿಗೆ ಇರುವ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದ- ಸರ್, ಹನುಮ ದಿನವೂ ಪೇಪರ್ ಹಂಚಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಅಬ್ಜುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರೇ ಪ್ರೇರಣೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ದಿನವೂ 5-6 ಕಿಮೀ ದೂರ ನಡೆದು ಪೇಪರ್ ಹಂಚುತ್ತಾನೆ, ನನ್ನ ತಂದೆ ಇವನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ- ಪರಿಶ್ರಮ ನೋಡಿ ಈ ಸ್ವೇಕಲ್ನನ್ನು ಉಡುಗೊರೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದ. ಮುಖ್ಯಶಕ್ತಿಕರು ಹನುಮನ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಹೊಗಳಿದರು. ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಲ್ಲ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಹನುಮನ ಬಳಿ ಕ್ಕಮೆ ಕೇಳಿದರು. ಹನುಮ ಯೋಚಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ- ಅಬ್ಜುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರೂ ಈ ರೀತಿಯ ಅಪವಾದಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಯಿತೋ ಏನೋ ಎಂದು ಅವನು ತನ್ನ ಕಣ್ಣಂಚಿನ ನೀರು ಒರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಸಲೀಂನನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಧನ್ಯವಾದ ಸೂಚಿಸಿದ.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

1. ಹನುಮ ಎಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ?

.....
2. ಅಬ್ಜುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಹನುಮನ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು?

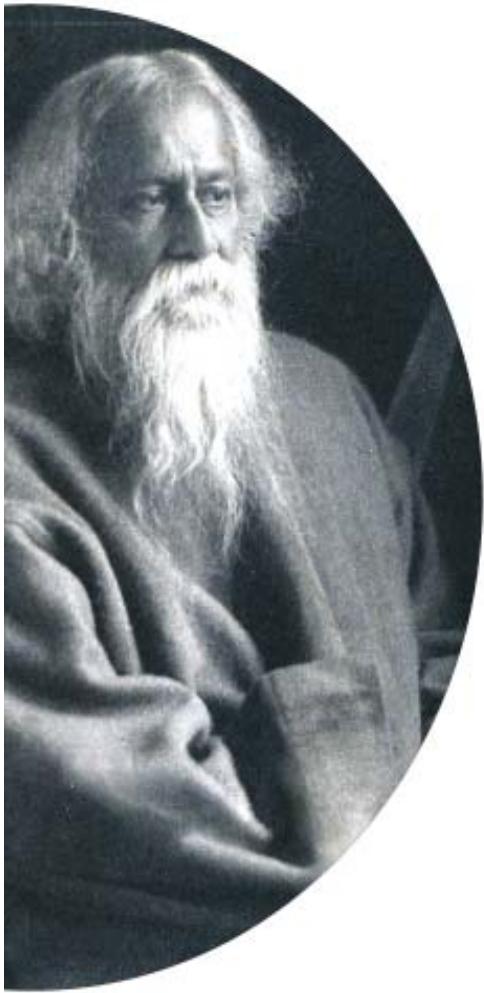
.....
3. ಈ ಪದಗಳಿಂದ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸು.

1. ಕಾಳಜಿ :

2. ಹರಿಹಂಬಿಸು :

3. ಪರಿಶ್ರಮ :

21. ವಿಶ್ವಕವಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ತಾಗೋರ್

ಜನನ : 7-5-1861 (ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ಕಿಯ ಕಲ್ಪತ್ರ)

ತಾಯಿ : ಶಾರದಾದೇವಿ, ತಂದೆ : ದೇವೀಂದ್ರನಾಥ ತಾಗೋರ್

ಪತ್ನಿ : ಮೃಜಾಲೀನೀ ದೇವಿ, ಮಕ್ಕಳು - ಐದು

ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ : ಮೊದಲ ಪದ್ಯ - ವಯಸ್ಸು 8
ನಾಟಕ, ಕವಿತೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಪ್ರಕಟನೆ - ವಯಸ್ಸು 16

ಸಂಗೀತ ರಚನೆ : ಬಂಗಾಳೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ (ರವೀಂದ್ರ ಸಂಗೀತ)ದ ಹಟ್ಟು
ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ - ಜನ-ಗಣ-ಮನ ರಚನೆ

ಚಾಂಗಾಳದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯ ರಚನೆ

ಕಾವ್ಯಾಂಗ : ಭಾನುಸಿಂಗ್ ಶಾಹೋರು

ಚಿತ್ರಕಲೆ : ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಶೇಷಗಳ ವರ್ಣಾಚಿತ್ರಗಳು.

- ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆ, ನಾಟಕಗಳು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರ.

1878 : ಲಂಡನ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕಾಲೇಜು.

1880 : ಕಾಲೇಜು ತೋರೆದು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಲವು.

1901-1932 ‘ಶಾಂತಿನಿಕೆತನ’ದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಹೈವಿಧ್ಯಮಯ
ಗಿಡ-ಮರಗಳ ತೋಟ ನಿರ್ಮಾಣ.

1913 : ‘ಗೀತಾಂಜಲಿ’ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ, ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಏಷ್ಟು
ಖಂಡದಲ್ಲೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

1921 : ವಿಶ್ವಭಾರತಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ಮರಣ : 7 ಅಗಸ್ಟ್ 1941 (ಭಾರತದ ಕಲ್ಪತ್ರ) 80 ವರ್ಷಗಳು.

ರವೀಂದ್ರನಾಥ ತಾಗೋರ್

1861-1941

ರವೀಂದ್ರರ ಬಾಲ್ಯ : ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕರಣೆ ವಿಶ್ವಕವಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ್ ತಾಗೋರ್ ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಹಾನುಭಾವರ ಬಾಲ್ಯದ ಸ್ನಿಫೇಶಗಳು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾತಿತ್ರ!

ರವೀಂದ್ರರನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಟೀತಿಯಿಂದ ‘ರವಿ’ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ರವಿಯ ಬಾಲಪ್ರತಿಭೆ, ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಚುರುಕುತನ, ತುಂಟಾಟ ಹೆಚ್ಚು. ಅವನು ಹಟ್ಟು ಪ್ರತಿಭಾವಂತ (Genius).

ರವೀಂದ್ರರ ಮನೆ ಅರಮನೆಯಂತಹ ಮನೆ. ರೀಎ, ರೀತಿ ನೀತಿಗಳೂ ಹಾಗೆಯೇ. ರವಿ ಹಟ್ಟುವಾಗಲೇ ಇವರ ಅಣ್ಣಂದಿರು ದೊಡ್ಡವರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಮಗ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ತಾಯಿ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಮನೆಯ ಸೇವಕರೇ ಇವರ ಒಡನಾಡಿಗಳು. ಹಾಗಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ್ಲಿ ತಾನೂ ‘ಒಂಟಿ’ ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತಂತೆ.

ರವಿಯನ್ನು ಶ್ಯಾಮ ಎಂಬ ಸೇವಕ ಮೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಈತ ರವಿಯನ್ನು ಕಿಟಕಿಯ ಬಳಿಕೂರಿಸಿ, ಸುತ್ತು ಒಂದು ಗೆರೆ ಎಳೆದು ‘ಈ ಗೆರೆ ದಾಟದರೆ ಅಪಾಯ! ಎಂದು ಹೆದರಿಸಿ ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು, ಹೋಗಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಬಾಲರವಿಗೆ ಈ ಗೆರೆ ದಾಟಲು ಭಯ, ‘ಪನಾದರೂ ಅಪಾಯವಾದರೇ..?’ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೇ ಕಿಟಕಿಯ ಹೊರಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಹೊಲ, ಒಂದು ಕೊಳ, ಹೋಗಿ ಬರುವ ಜನ, ದನ-ಕರು, ಆಕಾಶ, ಮೋಡ, ಮಳೆ, ಮರ-ಗಿಡಗಳ ಚಲನವಲನಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಕಾಲಕಳೆಯುವುದು ಅವನಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಯಿತು. ತಾನು ‘ಒಂಟ’ ಎನಿಸಿದರೂ ತನ್ನ ಕಲ್ಪನಾಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತ ‘ಪ್ರಕೃತಿಯ ಶಿಶು’ವಾಗಿ ಬೆಳೆಯತೋಡಿದ. ಇದೊಂದು ಅವರ ಜೀವನದ ಪ್ರಮುಖ ಘಟ್ಟವಾಯಿತು. ರವೀಂದ್ರರು ತಮ್ಮ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಪದ್ಯ ಬರೆದಾಗ ಅವರಿಗನ್ನು ಎಂಟು ವರುತ್ತಿದ್ದು!

ಮುಂದೆ ರವಿಯನ್ನು ಅವನ ಅಣ್ಣಂದಿರು ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಶಾಲೆ ‘ಚರಿಯಂಟಲ್’ ಸೆಮಿನರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅತ್ಯೇ ಶಿಸ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಾಲೆ. ಶರಗತಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮೌದಲು ಎಲ್ಲರೂ ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಡು ಹಾಡಬೇಕು.

‘ಕಲ್ಲೋ ಈ, ಮುಲ್ಲೋ ಈ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಲಾಲಿಂಗ್, ಮೆಲಾಲಿಂಗ್’

ಎಂದು ರವಿಯೂ ಅವನ ಗೆಳೆಯರೂ ಹಾಡಿದ್ದೂ ಹಾಡಿದ್ದೇ!

ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಹಾಡನ್ನು ರವೀಂದ್ರರು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಡಲ್ಲವೇ? ಕಲ್ಲೋಕಿ, ಮುಲ್ಲೋ ಈ ಯಾವುದೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಲ್ಲವಲ್ಲ? ಎಂದು ಯೋಚಿಸ ತೋಡಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಆ ಹಾಡಿನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದರು. ಅದೇ ಹಾಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ

ಫುಲ್ ಆಫ್ ಗ್ಲೀ, ಫುಲ್ ಆಫ್ ಗ್ಲೀ,

ಸಿಂಗಿಂಗ್ ಮೆರಿಲಿ, ಮೆರಿಲಿ, ಮೆರಿಲಿ

(ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಮಿಡಿಯಾಗಿ ನಾವು ಹಾಡುವೆವು ಹಾಡುವೆವು) ಎಂದಾಗಿತ್ತು.

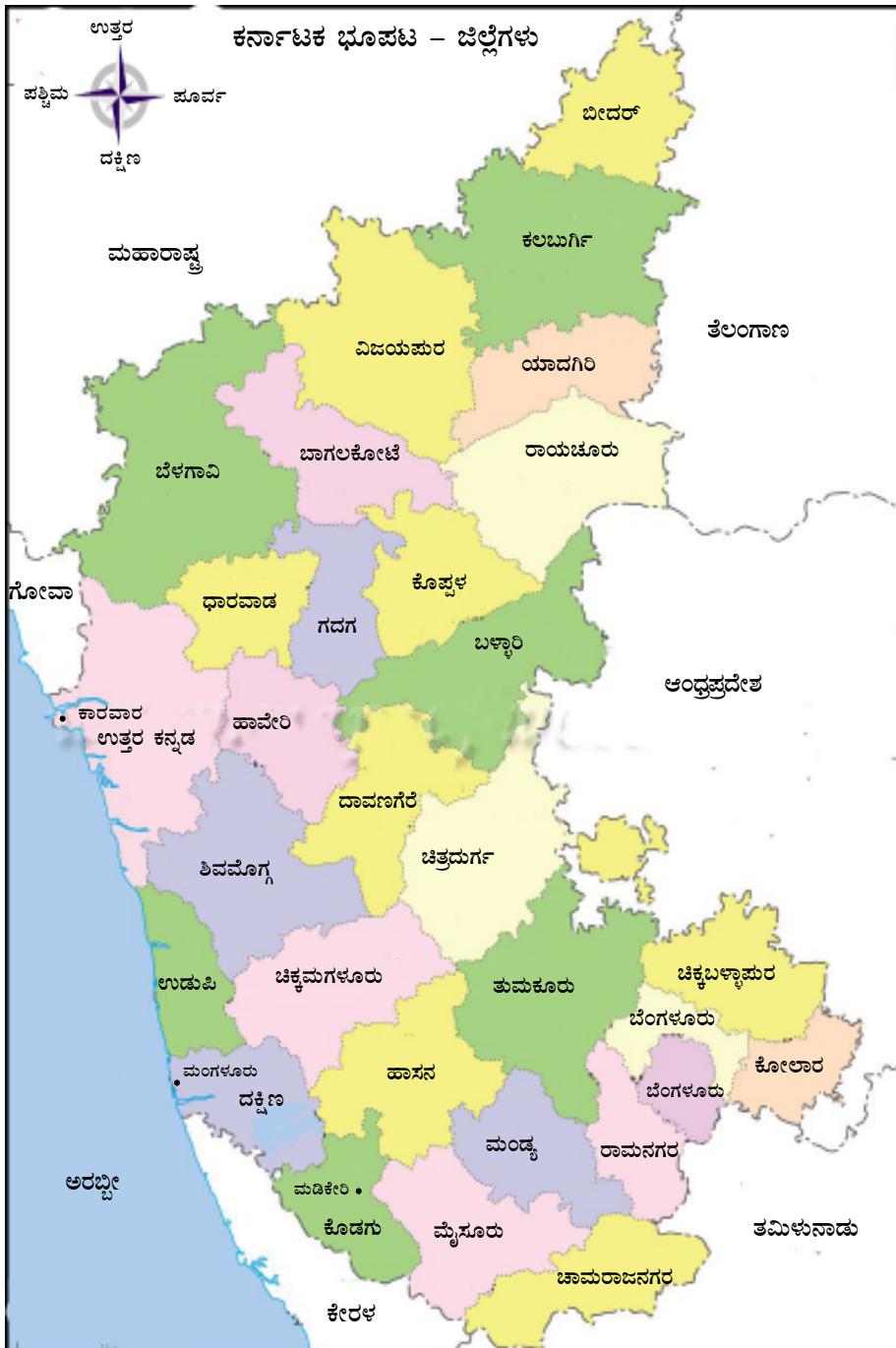
ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ ಅಥವ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಉಚ್ಚಾರಣೆಯೂ ಸಮೂಹಗಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆವಿಗೆ ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಂರಪಾರಮಾಡಿ ಜೋರಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು!

ಪಾರಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಭಾಷೆಯ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ರವೀಂದ್ರರು ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ತಮ್ಮ ಈ ಅನುಭವವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ.

ತನ್ನ ಈ ಶಾಲೆಯ ಶಿಸ್ತು, ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅವರು ಕಲಿಯುವ ಉತ್ಸಾಹ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಒಂದೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶಾಲೆ ತೋರೆದರು. ಆಗಿನಿಂದ ಅವರ ತಂದೆ ಮನೆಯ ಪಾರಕ್ಕೆ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಕರೆಸಿ ರವಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನೀಡಿದರಂತೆ. ಭಾಷೆ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಕಥೆ, ಸಂಗೀತ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ನಾಟಕ. ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಇತ್ಯಾದಿ....ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಂಡಿತರು ಮನೆಗೇ ಬಂದು ರವೀಂದ್ರರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರಂತೆ. ಅವರೆಲ್ಲರದೂ ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ-‘ಆರೇ! ಇಷ್ಟ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿಗೆ ಎಂತಹ ಕಲಿಯುವ ಉತ್ಸಾಹ! ಅವನ ಜ್ಞಾನ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಅವನ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೀರಿತ್ತು ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ.

22. ನಮ್ಮ ಕನಾಟಕ

* ಇಲ್ಲಿ ಅಕಾರಾಂಶವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದೆ. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದು.

1. ಉಡುಪಿ
2. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ
3. ಕಲ್ಬಿಗಿರಿ
4. ಕೊಪ್ಪಳ
5. ಕೊಡಗು
6. ಕೋಲಾರ
7. ಗಡಗ
8. ಹಾಮರಾಜನಗರ
9. ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ
10. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು
11. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
12. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ
13. ದಾವಣಿಗೆರೆ
14. ಧಾರವಾಡ
15. ತುಮಕೂರು
16. ಬಳ್ಳಾರಿ
17. ಬಾಗಲಕೋಟಿ
18. ಬೀದರ
19. ಬೆಳಗಾವಿ
20. ಬೆಂಗಳೂರು(ಗ್ರಾಮೀಣ)
21. ಬೆಂಗಳೂರು(ಸಗರ)
22. ಮಂಡ್ಯ
23. ಮೈಸೂರು
24. ಯಾದಗಿರಿ
25. ರಾಮನಗರ
26. ರಾಯಚೂರು
27. ವಿಜಯಪುರ
28. ಶಿವಮೊಗ್ಗ
29. ಹಾವೇರಿ
30. ಹಾಸನ
31. ಏರಿಂದ್ರಾಜ್

* ಒಂದು ಬಿಳಿ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಭೂಪಟವನ್ನು ನೆಕಲು ಮಾಡು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಚುಕ್ಕಿ ಇಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಉರಿನ ಹೆಸರು ಬರೆ.

ಕಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಸುರುತಿಸು

ಭೂಪಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸು :

1. ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಗಡಿ ತೀರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹೆಸರು ಬರೆ
1. 2. 3.
2. ಗಡಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡು.

ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಗಡಿ ರಾಜ್ಯಗಳು	ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಗಡಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು		
1. ಕೇರಳ	1.	2.	3.
2. ಕ್ರೋಷ	1.	2.	
3. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	1.	2.	
	3.	4.	
4. ತೆಲಂಗಾಣ	1.	2.	
	3.	4.	
5. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ	1.	2.	
	3.	4.	
6. ತಮಿಳುನಾಡು	1.	2.	
	3.	4.	

3. ನಿನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನೆರೆ ಹೊರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಯಾವುವು? ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಬರೆ

ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆ	ನೆರೆ ಹೊರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು		
.....	1.	2.	3.
	4.	5.	6.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ	ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	1. ನದಿಗಳು	2. ಜಲಪಾತೆಗಳು	3. ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು	4. ವಿದ್ಯುತ್ತಷ್ಟಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು
1	ಉಡುಪಿ				
2	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಅಫ್ಫನಾತೀನಿ, ಶರಾವತಿ, ಕಾಳಿ, ಗಂಗಾವಳಿ	ದೇವಮಾಲಾ, ಉಂಡಳಿ		
3	ಕಲಬುಗ್ಗೆ				
4	ಕೊಪ್ಪುಳ್ಳ			ತುಂಗಭದ್ರ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮುನಿರಾಬಾದ್	
5	ಕೊಡಗು	ಕಾವೇರಿ ಉಗಮ: ತಲಕಾವೇರಿ	ಅಬ್ಜಿ, ಇರ್ಮಾನ	ಹಾರಂಗಿ, ಚಕ್ಕಿ ಹೊಳೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು	
6	ಕೋಲಾರ				
7	ಗಡಗ				
8	ಚಾಮರಾಜನಗರ		ಹೊಗೇನಕಲ್ಲೆ		
9	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಮುರು				
10	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	ತುಂಗಭದ್ರ, ಹೇಮಾವತಿ, ವೇದಾವತಿ	ಕಲ್ಲೆತೆಗಿರಿ (400 ಅಡಿ) ಹೆಬ್ಬೀ (551 ಅಡಿ)		
11	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ			ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಅಣೆಕಟ್ಟು	
12	ದಕ್ಕಣ ಕನ್ನಡ	ನೇತ್ರಾವತಿ, ಪಯಸ್ಸಿನಿ, ಕುಮಾರಧಾರಾ			
13	ದಾವಣಗೆರೆ				
14	ಧಾರವಾಡ				
15	ತುಮಕೂರು	ಶಿಂವಾ		ಮಾಕೇನಹಳ್ಳಿ ಜಲಾಶಯ	

ಕ್ರ. ಸಂ	5. ಪಕ್ಷಿಧಾಮ	6. ಅರಣ್ಯಧಾಮ	7. ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು	8. ಇತರೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳು
1			ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕನಕನ ಕಿಂಡಿ	ಮಲ್ಲೇ ಸಮುದ್ರತೀರ, ಜ್ಯೇಂಬಿಲ್, ಮೇರೀಸ್ ದ್ವೀಪ, ಜಾಮೀಯ ಮಸೀದಿ
2	ಅತ್ಯಾರೆ ಪಕ್ಷಿಧಾಮ	ದಾಂಡೇಲಿ	ಗೋಕೂರ್, ಬನವಾಸಿ	ಯಾಳಿ, ಇಡುಗುಂಬಿ, ಮುದೇಶ್ವರ, ಭೂರಪೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ
3			ಚೊಂಡ ಶೂಪ, ಬಹಮನಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿ, ಹಿಂದೂ ಸಂಹಿತೆ ಒರೆದ ವಿಜಾಪುರ ಹುಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಳ	ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ, ವೀರಭದ್ರ, ದೇವಾಲಯ, ಜಾಮೀಯ ಮಸೀದಿ, ಸಿದ್ಧಾಭ್ರ ಬುದ್ಧ ವಿಹಾರ
4			ಕಲ್ಲೂರಿ ಹಾಲುಕ್ಕರ ಮಹಾದೇವ ದೇವಾಲಯ, ಇಟಗಿ	ಕಾಶೀನಾಥ, ಹುಲೀಗುಂಬ್ಬೆ, ನಾರಾಯಣ ದೇವಾಲಯ, ಗವಿಮತ
5	ನಾಗರ ಹೊಳೆ ಅರಣ್ಯ ಧಾಮ ಕಾವೇರಿ ನಿಸಗ್ರ ಧಾಮ		ತಲಕಾವೇರಿ, ಭಾಗಮಂಡಲ, ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಚಚ್ಕೆ	ಬೈಲುಹಪ್ಪೆ ಗೋಲ್ನೋ ತೆಂಪಲ್, ರಾಜಾಸೀತ್, ಹಿಂಕಾರೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ, ದುಬಾರೆ ಆನೆ ತರಚೇತಿ ಕೇಂದ್ರ
6				ಕೋಟಿಲಂಗೇಶ್ವರ, ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಚಿಕ್ಕ ತಿರುಪತಿ ದೇವಾಲಯ, ಬುಲಂದ್ ದವಾಂಜಾ
7	ಮಾಗಡಿ		ವೀರನಾರಾಯಣ, ನಾಗಾವಿ ರೇಣುಕ ದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನ	ತ್ರಿಕೋಟೇಶ್ವರ, ಭೀಮಾಂಬಿಕ ದೇವಾಲಯ, ಜುಮ್ಮೆ ಮಸೀದಿ
8			ಹಿಮವರ್ದ್ದಿ ಗೋಪಾಲ ಸ್ಥಾಮಿ, ಚಿಕ್ಕಲ್ಲಾರಿನ ಸಿದ್ಧಪೂಜಿ, ಹಾಮರಾಜೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ	ಬಂಡೀಪುರ ರಾಜ್ಯೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ, ಮಲ್ಲೇಪುರದೇಶ್ವರ, ಬಿಳಿಗಿರಿರಂಗನಬೆಟ್ಟ
9			ವಿಜೇಶ್ವರಯ್ಯ ಹುಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಳ, ನಂದಿ ಬೆಟ್ಟ, ಘಾಟಿ ಸುಖುಮ್ಮಣಿ ದೇವಾಲಯ	ವಿಧುರಾಶ್ವಥ ಎಂಬ ಪವಿತ್ರ ಮರ 1938 ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಘ್ರಜ ಸತ್ಯಗ್ರಹ ನಡೆದ ಸ್ಥಳ
10	ಲುಳವಿ	ಭದ್ರ ಅಭಯಾರಣ್ಯ	ಶ್ರೀಗೇರಿ, ಹೊರನಾಡು, ಕಳಸ, ಸೆಂಟ್ ಅಂಡ್ರೂಸ್ ಚಚ್ಕೆ	ಕೆಮ್ಮೆಣ್ಣುಗುಂಡಿ, ಬಾಬಾ ಬುಡನ್ ಗಿರಿ, ಮುಳ್ಳಿಯ್ಯನ್ ಗಿರಿ
11		ಜೋಗಿ ಮಟ್ಟ ಅರಣ್ಯಧಾಮ	ಪಳು ಸುತ್ತಿನ ಅಭೇದ್ಯ ಕೋಟಿ, ಓಬವ್ವನ ಕಿಂಡಿ	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ ಜೋಟಿ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ
12		ಪಿಲಿಕುಳ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ಕುಕ್ಕೆಸುಖುಮ್ಮಣಿ, ಕಟ್ಟಿಲು, ಉಳ್ಳಾಲದ ಜಾಮಾ ಮಸೀದಿ, ಸೆಂಟ್ ಅಲೋಟಿಯ್ಸ್ ಚಚ್ಕೆ	ವೇಣೂರಿನ ಏಕಶಿಲಾ ಗೋಪ್ಯೇಶ್ವರ, ಮೂಡಬಿದರೆಯ ಜ್ಯೇಂದ್ರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಂಗಳಾದೇವ ದೇವಾಲಯ
13			ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ, ಭಾಧಿಗುಡ್ಡ, ಕುಂಚನಾಡ ಕರೆ	ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ, ಭಾಧಿಗುಡ್ಡ, ಕುಂಚನಾಡ ಕರೆ
14			ಸಾವಾಯಿ ಗಂಧವರ ಹುಟ್ಟಿರು ಕುಂಡಗೋಳ	ದತ್ತತ್ವತ್ಯಾಯ, ಅಮೃತೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ
15	ಕಗ್ಗಲಾಡು ಪಕ್ಷಿಧಾಮ		ದೇವರಾಯನ ದುರ್ಗ, ಹುಲಿಯೂರು ದುರ್ಗ, ತಿವಗಂಗೆ, ಸಿದ್ಧಗಂಗೆ	ಗೋರವನಹಳ್ಳಿ, ಯಡಿಯೂರು ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಧುಗಿರಿಯ ಏಕಶಿಲಾ ಬೆಟ್ಟ

ಮುಂದುವರಿದಿದ →

ಕ್ರ. ಸಂ	ಚಿಲ್ಲಗಳು	ನದಿಗಳು	ಜಲಪಾತೆಗಳು	ಅಣಿಕಟ್ಟಿಗಳು	ವಿದ್ಯುತ್ತಕ್ಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು
16	ಬಳಾರಿ	ತುಂಗಭದ್ರ		ತುಂಗಭದ್ರ	ಶಾಶ್ವತೋತ್ಸವ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ
17	ಬಾಗಲಕೋಟಿ	ಕೃಷ್ಣ, ಫಾಟಪ್ರಭ, ಮಲಪ್ರಭ			
18	ಬೀದರ್	ಮಾಂಜರಾ, ಕಾರಂಜಾ, ಮಲ್ಲಾಮರಿ			
19	ಬೆಳಗಾವಿ	ಫಾಟಪ್ರಭ, ಮಲಪ್ರಭ	ಗೋಕಾಕ್ ಜಲಪಾತೆ (171 ಅಡಿ)		
20	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ				
21	ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ		ಮುತ್ತಾಲಮಡು		
22	ಮಂಡ್ಯ		ಗಗನಚಕ್ರ, ಭರಚುಕ್ರ	ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ	ಶಿವನ ಸಮುದ್ರ ವಿಷ್ಣುದ ಮೊದಲ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ
23	ಮೈಸೂರು	ಕಬಿನಿ ಕೇರಳದ ಪೈನಾಡ್	ಚುಂಚನಕಟ್ಟೆ		ಮಾಥವ ಮಂತ್ರಿ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ, ಹೆಮ್ಮೆಗೆ
24	ಯಾದಗಿರಿ				
25	ರಾಮನಗರ				
26	ರಾಯಚೂರು				ಶಾಶ್ವತೋತ್ಸವ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ
27	ವಿಜಯಪುರ	ಭೀಮಾ ಭೀಮಾಶಂಕರ		ಆಲಮಟ್ಟಿ ನಾರಾಯಣಪುರ	ಆಲಮಟ್ಟಿ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ
28	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಶರಾವತಿ, ತೀರ್ಥಾವಳಿಯ ಅಂಬುತೀರ್ಥ	ಜೋಗ ಜಲಪಾತೆ (829 ಅಡಿ)	ಗಾಜನೂರು, ತುಂಗ ಅಣಿಕಟ್ಟಿ	ಶರಾವತಿ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ವಾರಾಹಿ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ
29	ಹಾಸನ	ಹೇಮಾವತಿ, ಯಗಚಿ		ಹೇಮಾವತಿ ಜಲಾಶಯ	ಶಾಶ್ವತೋತ್ಸವ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ
30	ಹಂಪೇರಿ				

ಕ್ರ. ಸಂ	ಪಕ್ಷಿಧಾಮ	ಅರಣ್ಯಧಾಮ	ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು	ಇತರೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳು
16				ವಂಪೆ ಕೋಟಿ, ಅರಮನೆ, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಸ್ಕೃತಕ, UNESCO-ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸ್ಕೃತ
17			ಬಾಡಾಮಿ, ಬಹುಳೀಕಾಲೀನ ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು, ಕೊಡಲ ಸಂಗಮ	ಬಾಡಾಮಿ ಬನಶಂಕರ, ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರ, ಅಬೂಬಕರ್ ದಗ್ರಾ
18			ಮೋತಿ ಮಹಲ್, ಬಸವ ಕಲ್ಯಾಣ, ಬೀದರ್ ಕೋಟಿ, ಗುರುದ್ವಾರೆ	ನರಸಿಂಹ ದೇವಾಲಯ, ಹೀರನ್ ದಗ್ರಾ, ರಂಗೀನ್ ಮಹಲ್
19			ಕಿಕ್ಕೂರು ಕೋಟಿ, ಬೆಳವಡಿ ಕೋಟಿ	ಕಟಿಲೇಶ್ವರ, ಶಿರಸಂಗಿ, ಸವದತ್ತಿ ಎಲ್ಲಮ್ಮೆನ ಗುಡ್ಡ, ನವಿಲು ತೀರ್ಥ, ಗೋಡಂಬ ವೀರಭದ್ರ
20			ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಕೋಟಿ	
21		ಬನ್ನೀರು ಫೌಟ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ	ಕಿಂಬೇಗೋಡ ಸ್ಕೃತ	
22	ರಂಗನ ತಿಟ್ಟು, ಕೊಕ್ಕರೆ ಬೆಳ್ಳಾರು	ಮೇಲುಕೋಟಿ ವನ್ನ ಮೃಗಧಾಮ	ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್ ಕೋಟಿ, ಬೇಸಿಗೆ ಅರಮನೆ, ಕಾವೇರಿ ಸಂಗಮ, ಶಿವನ ಸಮುದ್ರ	ಶ್ರೀರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮಿಜಾಂಬಿ, ಮೇಲುಕೋಟಿ ಜೀಲುವನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ, ಆದಿಚಂಚನಗಿರಿ ದೇವಾಲಯ
23			ಸೋಮನಾಥಪುರ, ತಿರುಮುಕೊಡಲು ನರಸೀಮಪುರ, ತಲಕಾಡು ಪಂಚಲಿಂಗ ದರ್ಶನ, ಚಾಮುಂಡಿಚೆಟ್ಟು, ನಂದಿ	ಮೃಸೂರು ದಸರಾ, ಸಂಜನಗಳೂಡು, ನ್ಯಾಶಿವದ್ವಾಲಯ, ಸೆಂಟ್ ಫಿಲೋಮಿನಾಸ್ ಚಚ್ಕೆ
24	ಬೋನಲ್ ಪಕ್ಷಿಧಾಮ		ಯಾದಗಿರಿ ಕೋಟಿ, ಘೋವನ್ ತಾಂಗ್ ಮೇಮೋರಿಯಲ್ ಹಾಲ್	ಲುಂಬಿನಿ ಪಾರ್ಕ್, ಮೈಕ್ರೋಮಿಡಿ, ಮೃಲಾರ ಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ, ವಿಶ್ವ ಶಾಂತಿ ಸ್ಫೂರ್ತ
25	ರಾಮದೇವರ ಬೆಟ್ಟಿ ರೋಹದ್ದು ಪಕ್ಷಿಧಾಮ		ರಾಮದೇವರ, ಹನುಮದೇವರ ಬೆಟ್ಟಿ	
26			ಮಸ್ಕಿ - ಅಶೋಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಶಿಲಾಶಾಸನ ದೋರಿತ ಸ್ಕೃತ	ವಿಷ್ಣು, ಮಾರ್ಕಂಡೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ, ಏಕ್ ಮಿನಾರ್ ಕೆ ಮಸೀದಿ
27			ಬಸವನ ಬಾಗೇವಾಡಿ, ನಗರೇಶ್ವರ, ಅಂಬಾಭವಾನಿ	ಚಾಮದ್ರಾ ಬಾಡಿ, ಗೋಳ ಗುಮ್ಮಟ, ಬಾರಾಕಮಾನ್, ಗಗನಮಹಲ್
28	ಗಡವಿ, ಮಂಡಗದ್ದ ಪಕ್ಷಿಧಾಮ	ಭದ್ರು, ಶರಾವತಿ, ಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ವನ್ನಮೃಗ ಧಾಮ	ಸಿಂಗಂಧಾರು ಕೋಡೇಶ್ವರಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಸದ್ಗುರು ಶ್ರೀದರ್ಶಾಶ್ವತ, ಕೊಡಚಾದ್ರಿ ಬೆಟ್ಟಿ, ಆಗುಂಬೆ	ಶ್ರೀಪುರಾಂತರೇಶ್ವರ, ಕೇದಾರೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಕವಿ ಕವಿತೆಂಪು ಜನಸ್ಕೃತಿಪ್ರಸ್ತಾಪ
29			ಮಹಾಗಿರಿ, ಹಾಸನಾಂಬ ದೇವಾಲಯ	ಬೇಲೂರು, ಜಿನ್ನಕೇಶವರಾಯ ಜಳೆಬೀಡು, ಹೊಯ್ದಿ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ, ಜ್ಯನ ಬಸದಿ
30	ಬಂಕಾಮರ ನವಿಲು ಪಕ್ಷಿಧಾಮ	ರಾಕೆಬೆನ್ನೊರು ವನ್ನ ಮೃಗಧಾಮ		ಕಾಗಿನಲೆ, ಸರ್ವಜ್ಞ, ಮೃಲಾರದ ಚೈಲಾರ ಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ, ಬಂಕಾಮರ ನಗರೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ

ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಶೇಷತೆಗಳು

1. ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಮಕರಣ ದಿನಾಂಕ 01/11/1956
2. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿವೆ? 31
3. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 191.976 ಚ.ಕ.ಮೀ
4. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 6,11,30,704 (2011 ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ)
5. ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಂಗಳೂರು
6. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಗರ ಮೈಸೂರು
7. ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಸ್ಥಾನ ನೀಲಕಂಠ
8. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮರ ಶ್ರೀಗಂಧಿ
9. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಹೂವು ಕಮಲ
10. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಣಿ ಆನೆ
11. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಬೆಳಗಾವಿ
12. ಕರ್ನಾಟಕದ ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೊಪ್ಪಳ
13. ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಡ ಗೀತೆ ಬರೆದ ಕವಿ ಕುವೆಂಪು
14. ಕನ್ನಡದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಕವಿ ಹಂಪ
15. ಕನ್ನಡದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಕವಿಯತ್ತಿ ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ
16. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಮೊದಲ ಶಾಸನ ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ
17. ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ನಿಷಂಠ ರಚಿಸಿದವರು ಘಡಿಕಾಂಡ್ ಕಿಟ್ಟಲ್ (ಜಮನಿ)
18. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ UNESCO ಪ್ರಮಾಣೀತ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸ್ಥಳ ಹಂಪೆ
19. ಸರಸ್ವತೀ ಸನ್ನಾನ ಮರಸ್ತತರು ಎಸ್. ಎಲ್. ಭೃರಪ್ಪ
20. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾಣಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಪಟ್ಟಿ

ಕ್ರ.ಸಂ	ವರ್ಷ	ಲೇಖಕರು	ಕೃತಿಗಳು
1	1967	ಕುವೆಂಪು (ಕ. ವಿ. ಮಟ್ಟಪ್ಪ)	ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣದರ್ಶನಂ
2	1973	ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ (ದ. ರಾ ಬೇಂದ್ರೆ)	ನಾಕು ತಂತಿ
3	1977	ಕೋಟಿ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ	ಮೂಕಜ್ಞಿಯ ಕನಸುಗಳು
4	1983	ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	ಚಿಕ್ಕ ಏರ ರಾಚೇಂದ್ರ
5	1990	ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾರ್	ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರತ್ನ
6	1994	ಯು. ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ
7	1998	ಗಿರೀಶ್ ಕಾನಾಡ	ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ
8	2010	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ	ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಸ್ವಯಂ ವಾಚನ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚಟಪುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ.

1. ಪ್ರತಿ ಮನುವನ ಹೆಸರು, ತರಗತಿ, ಶಾಲೆ, ಮನೆಯ ವಿಳಾಸ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ರಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಗುರುತಿನ ಚೇಟಿ ತಯಾರಿಸಿ, ಓದಲು ಶೋಡಿ. ಪ್ರತಿ ಮನುವೂ ಅಂಗಿಗೆ ತನ್ನ ಗುರುತಿನ ಚೇಟಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಸರತಿಯಂತೆ ಒಂದು ಮನು ಮತ್ತೊಂದು ಮನುವನ ಚೇಟಿ ಓದಲಿ. ಉಳಿದ ಮಕ್ಕಳು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಲಿ, ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ತಿದ್ದಿ.
- (ಗುರುತಿನ ಚೇಟಿ ಮೆಟ್ಟಿಲು 5ರ ಸಂಕೇತವಾಗಲಿ)
2. ಬಿಳಿ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳ ಪದಪಟ್ಟಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬರೆದು ಓದಲು ಶೋಡಿ. ದೇಹದ ಭಾಗಗಳು, ಹಣ್ಣು-ಹೂವು-ತರಕಾರಿ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೆಸರು, ಬಡಾವಣೆ-ಉಳಿದ ಹೆಸರು, ವಾರ, ತಿಂಗಳು, ದಿಸ್ಕುಗಳು, ಹಬ್ಬಗಳು, ತಿಂಡಿಗಳು, ಅಡಿಗೆಗೆ ಬಳಸುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.
3. ಶಾಲೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಅಂಗಡಿ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಓದಿಸಿ.
4. ಆಹಾರ ಪತ್ರಿಕೆ, ಭಿತ್ತಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಿಸಿ.
5. ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆ, ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ, ಮಕ್ಕಳ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿಸಿ.
6. ಪರ್ಯಾಯ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಸರಳ ಪದ್ಯ, ಕಥೆ, ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಓದಿಸಿ.
ಮೊದಲು ಪದಗಳನ್ನು ಮೌನವಾಗಿ ಓದಿಕೊಂಡು, ನಂತರ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದಲು ನೇರವಾಗಿ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ

ಯಾವುದಾದರೂ ಮನುವಿಗೆ ತಿದ್ದಲಾಗುವ ಉಚ್ಚಾರಣಾ ದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಥವಾ ಸರಳ ಕನ್ನಡದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಸರಾಗವಾಗಿ ಏರದಿದ್ದರೆ, ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯಲು ನೇರವಾಗಿ : ಮನುವನ ಹೊದಲು/ಉಗ್ನ/ಸೀಳಿದ ತುಟಿಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಉಚ್ಚಾರಣಾ ದೋಷ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಪರಿಣಿತರ ನೇರವು ಅಗತ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮನುವನ್ನು ಹಿಯಾಳಿಸುವುದು, ದಂಡಿಸುವುದು ಮನುವನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಾರಕ.